

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום את שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מור שהולך לפניו לעולמי
עולמים ולנצח נצחים (אשר בנחל).

למוד יומי
ב'בלי ירושלמי תוספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת וארא תשפ"ד

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

**4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563**

היכל הקודש

מאנס

**32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551**

היכל הקודש

כני ברק

**רחוב ירושלים 2
052.760.5715**

היכל הקודש

וויליאמסבורג

**27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299**

היכל הקודש

בלומינגדאו

**24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804**

היכל הקודש

ירושלים

**רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150**

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

**2623 State Route 52
Liberty, NY 12754**

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

ער כאן לא פלגי: ר' אילעג' ר' תנינא: אבל לענין שלום: בגין כפל לר' אילעג' דו' וד' קר' תנינא אינ' בירקא חולא בלא שניר דבולי שלמא בדמעיקרא משלם דקתני בעין שגב: לימא תייתי תיובתא דרב. דאמר לעיל בשעת העמדה בדין כשהולך ובש כשהפך דקתם אפי' קרן מתיב ליה רב כי תשתא וקת' פרק' ס' לא דאמר תברה או שתיה משלם ד: טלאים בדמעיקרא. כלומר כא

לשלם טלאים בדמעיקרא סגי דקלה גב וקלה משלם שניי קנה. היבא דשני להו בדים פשיטא ליה דמדאורייתא דאי קנה וכי מהדר לא בעי לאחוריהו בעיניהו אלא דמים משלם בגין צמר ועשאו בדים דקת' כתיבא בדיקא ותנינא בו אבל יאוש מספקא ליה דא דאמר רבנן קני אי דאורייתא אי דרבנן לא דאורייתא ליתנא לו. לראשית הוה לכתב: עד שצבעו פסוק. מראשית הוה דקריה בשניר ואפילו דמים לא משלם דאין בתו יכול להמנינו בדין דבול לומר לאמר אהנוג אבל קודם שצבעו מי שחשבו וזהו יאוש. שנתאישיהו העבלים אמור רבנן דקני דין אם משלם דקמי מוצא אבדה לאו בין דקניאש ליה קרה. מקמי דמתיי' לדידיה קני לא תאם תניאש בעלים קודם שצמאנו וז' קנה דקתני באלו מציאות (כמ' דף כב) נפח לאבדיה ששטפה קנה וחולא תניאש העבלים שטא מתקנת חיל אשר תאבד מנעט שצמאנו מראשית לשאר בני אדם יתנה וז' אלמא קני והקא בגוהלא דאמי לדידיה מקמי יאוש והדר יאיושו סגי ליה בדמים: פסוק תקנת השבים. שלא יתא צריך לחור ולסרוח אתר הגולה עצמה אתי קנה. ודאי ענקה ושלם: אומר

הם ולא ודלותיהם הוא דאמת וביה הלל תרתי שמעית מניה הם ולא שניניהם הם ולא ודלותיהם וביה הלל הפתיב גם גם לבית הלל קשאי עד כאן לא פלגי אלא דמר סבר שינוי קונה ומ"ם אין שינוי קונה אבל לענין שלומי כ"ע בדמעיקרא משלם דקתני משלם שלומי כפל ותשלומי ארבעה וחמישה פשוט שגב לימא תייתי תיובתא דרב דאמר רב קרן פשוט שגב משלם שלומי כפל ותשלומי ר' ור' בפשת העמדה בדין אומר רבא טלאים בדמעיקרא דמים בשל עבשיו אומר רבה שינוי קונה כתיבא ותנינא כתיבא והשיב את הגולה אשר גזל מה ת"ל אשר גזל אם פשוט שגול יחזור ואם לאו דמים בעלמא פשוט שלומי תנינא הגזל עצים ועשאו פלים צמר ועשאו בגדים משלם בשעת הגזילה א"ל לא הספק ליתנא לו עד שצבעו פסור אילנא שינוי קונה יאוש אומר רבנן דקנינו מיהו לא ידענו אי דאורייתא אי דרבנן אי דאורייתא מדי דהנה אמוצא אבדיה מוצא אבדיה לאו בין דמציאש מרה מניה מקמי דמתיי' לדידיה קני ליה האי נמי בין דמציאש מרה קני ליה אלמא קני או דלמא לאו

דמציאש אבדיה הוא דאמר רבנן יקנינו מפני תקנת השבים ורב יוסף אמר יאוש אינו קונה ואפילו מדרבנן: איתיביה רב יוסף לרבה גזל חמין ועבר עליו הפסח אומר

שעששו למעליהם בדמעיקרא וד' בירקא חולא דמעיקרא שיון וקא וכלסוף ארבעה דהינו בדמעיקרא דלחיהם על ד' וד' לא אומר רב דמים פ' דמים דאורייתא דרב ורבנן בדמעיקרא שדים ארבעה וכלסוף שדים וקא דשתנו לגרישתא בתורא אקמר רב בשל עבשיו וד' טלאים בגין שמעית ותבחישה דמתי בשל עבשיו וקא דאמר לעיל שמעית ותבחישה בעין שגב צ"ל דוקא בתבחישה בדיה:

לא הספיק ליתנא עד שצבעו פסור. אפי' כשנן שיעור תמשה דחילוה יחד שולל עליו חיוב ראשית וזה פסור כשצבעו כדאשכחן בריש הגזל קמא ולמקן דף עז. (ושם גבי פיהא דמצוקא בקעה ובשנשחית למיד שנינו פסור ואת' דא דמתיי' דקת' גזל ראשון ונבע פסור מאי אירא ראשון ראשון אפי' הכל יחד נמי ר"ל דקתם אפי' צבע מנעט דהינן מקצת פסור אפי' מה שלא קני עליו חיוב ראשית הוה בין שאין מוצקור אבל הקא שגזו כשיעור תחילה ותנינא לכתב דוקא צבעו כולו פסור אבל הניח מקצת מה שדחה תיבוי אפי' שאין בו שיעור שכבר נתחייב

עד שצבעו. אין לפרש שצבע חלוש של בתו מה שהפריש לו מן הניחין ולא שתיבא ביה תפרישה שתיבא ביה (אבל) תפרישה ראשית הוה אין כלום מה שמפריש לצד אחר ובאילו לא תפרישה: מוצא אבדיה לאו בין דקניאש מרה מניה רב: אורי' דפסקא בין דקניאש קונה באבדיה קמא דאמר באלו מציאות (כמ' דף כב) וזהו מה שמלה מיתקנת שיש לה סימנון ויש לה תובעיה פ' ע"י שיש לה סימנון של לה תובעיה שאין בהעלים מתיאשין שיש בהם סימן ולא מנו שיהא שיש עליו לה תובעיה שאינה של הפקר ושמהל דרב תעשה בידי אדם הוא דלא ל"ל קרא להכי פשיטא דשל הפקר פסור דלמי ישיב וקשה לר' למיד סימנון לאו דאורייתא איכ' בין דקני' שיש בו סימן בין דקני' שאין בו סימן ואין מחזור לבקלים מן התורה הוא ע"י עדים ואי מתיאש מדבר שאין בו סימן פ' מתיאש מדבר שיש בו סימן דזה וזה אין מחזור לבקלים אלא ע"י עדים ואיכ' לא תיחזי אבדיה גזלעם ותנין דאע"י דסימן לאו דאורייתא ואין מחזור כ"א בעדים מרמ' אין מתיאש מדבר שיש בו סימן ששואל לכני אדם איתם טלית של שאבדתי שהיה בו פ' וכן סימנון אבל כשאין בו סימן מתיאש שאין ידוע מה לשאול ואין סבור למצוא עדים ועלול ואיכ' איכ' מה דחק לשנוי הקם למיד סימנון לאו דאורייתא סימנון כד נפקא דא איכא למימר דלא נקט סימן אלא לומר דע"י פ' יש לה תובעיה ור"ל דלא לאו דסימנון דאורייתא לא היה לו בכל להוכיחם ולא היה ליה למימר טפי אלא מה שמלה מיתקנת שיש לה תובעיה ומפיקא ידענו דמשום סימנון הוא

הקא נמי בין דמציאש בו. אפי' שאין יאוש מועיל באבדיה בתר דאמי לדידיה בתר דאמי לדידיה קני ליה כדאמר באלו מציאות (כמ' דף כב) בדיקא מרמ' בעי למילף שפיר דיאוש קני בגזל בתר דאמי לדידיה ומציאש נמי דמי שלא היה קנה לענין או שלא יתקור ולישבי וליהדר למורי חולא וכבר נתחייב בהשבעה מרמ' היה קנה לענין או שלא תתייב ללשלם כי אם בעל מנול

בין דאביסורא אתי לדידיה. מוכאן משמע שיהא (ו) אין בהפקר גמור דאיכ' אפי' בתר דאמי לדידיה באיסיורא יוכל לקנות מן התפקר וקא דאמר בהשולח (גטין דף לו) תניאשתי מפלוני עבדי דלא בעי נז שחרור אי אמי' המפקד עבדו יצא לדורות ואין צריך לו שחרור לא משום דכי מתיאש דרי הוא מפקדו דאי יאוש הוה תפקר איכ' אפי' אתא לדידיה באיסיורא בין שפסקי ובה קנה אלא הקת' היינו טעמא דכי דיכי בהפקר אין צריך לו שחרור לפי שאין רשות לרבו עליו ה"נ כתיבאשתי אין לרבו רשות עליו

הם ולא ודלותיהם. משמע הקא דפסי מסתבר לאסור חסין ועשאו סולת יותר מולדותיהם ותמה דכ' כל הצלמים (ע"ז דף קמ. ושם ד' רכא) משמע אפיקא גבי ישי שניר לעבד או לא דבעי למימר דמשתנה לחסין קמחן מותר למנות ואע"י דאמרין גבי עבדו וכלסוף כרעו דברי רבא אסורים דקתם מעיקרא בחמה ותשתא בחמה קנה הוא דאורייתא באפה הקא מעיקרא חסין ותשתא חמק ואין לומר דקא דשרינן ולד אהנו דהינו בגוהן לה ואח"כ עיברה דקתם בעי' כל אסורין מותרה ד' לו ושם ד' רבא דנחא) דדומקא דולד תרבעת שרינן לו אהנו ר"ל דקתם דאי ישי לתתיר יותר חסין שעתה שצנשה סולת מולד נרבעת דהיא וקלה נרבע וקבא בעלמא דאורייתא באפה אבל גבי אהנו עיקר דקתם מושב קמח ונבי בחמה עיקר דקתם אפרה ולא אולד:

טלאים בדמעיקרא. אראה גלרי' דר' ליענן טלה ונעשה איל או בחישה ותנפסח או איפכא לשלם כפל נמי וכן ד' ר' בדמעיקרא כמו קרן אבל דמים דהינו יוקרא חולא בשל עבשיו ששמן אותו קלה של שנת גיבה לפי גלותו או קטנתו שהיה בשעת גיבה לפי יוקרא חולא ודשחא וטקמא וטלאים שטאש דאל תורא גבי מקח ודא דהיו בחישה ודשחא דאל שטינה גבי מקח אבל לבדי דמים אין שיוך למימר דיקרא גבי מקח וכלשונא נכחש גוף אחר ונכחש נוכרים בפסוק ודרש' מניה ולמקן דף סו) שאם נגב שור שור קנה לא ושלם תמחה ד' גידים דכתיב תחיהו דמשמע תחת גוף השור ומשום דלשון ד' השור נזכר בפסוק משום חסין אמרין טלאים בדמעיקרא ואפי' ששל שנת כתיבה כא ר' וד' כמו כמ' כן שעת גיבה וקמה לו שאם אין גיבה אין כתיבה ומכירה אבל דמים בשל עיקרם תלים בשמות כ"ד וגם אין נזכרין בפסוק סכריה הוא דמקמין כדא תיחיה לפרן דוקא בעין שגבגב לאו ד' אלא בשעת העמדה דרב שביד' ששין אוקתא באותה שעת ר' חיי' מפרש דאן חילוק בין טלאים ליוקרא חולא וד' פ' טלאים שורב בין הנהייתא דהינו טלה ונעשה איל

דמים בין דקתם פ' דמים דאורייתא דרב ורבנן בדמעיקרא שדים ארבעה וכלסוף שדים וקא דשתנו לגרישתא בתורא אקמר רב בשל עבשיו וד' טלאים בגין שמעית ותבחישה דמתי בשל עבשיו וקא דאמר לעיל שמעית ותבחישה בעין שגב צ"ל דוקא בתבחישה בדיה:

לא הספיק ליתנא עד שצבעו פסור. אפי' כשנן שיעור תמשה דחילוה יחד שולל עליו חיוב ראשית וזה פסור כשצבעו כדאשכחן בריש הגזל קמא ולמקן דף עז. (ושם גבי פיהא דמצוקא בקעה ובשנשחית למיד שנינו פסור ואת' דא דמתיי' דקת' גזל ראשון ונבע פסור מאי אירא ראשון ראשון אפי' הכל יחד נמי ר"ל דקתם אפי' צבע מנעט דהינן מקצת פסור אפי' מה שלא קני עליו חיוב ראשית הוה בין שאין מוצקור אבל הקא שגזו כשיעור תחילה ותנינא לכתב דוקא צבעו כולו פסור אבל הניח מקצת מה שדחה תיבוי אפי' שאין בו שיעור שכבר נתחייב

עד שצבעו. אין לפרש שצבע חלוש של בתו מה שהפריש לו מן הניחין ולא שתיבא ביה תפרישה שתיבא ביה (אבל) תפרישה ראשית הוה אין כלום מה שמפריש לצד אחר ובאילו לא תפרישה: מוצא אבדיה לאו בין דקניאש מרה מניה רב: אורי' דפסקא בין דקניאש קונה באבדיה קמא דאמר באלו מציאות (כמ' דף כב) וזהו מה שמלה מיתקנת שיש לה סימנון ויש לה תובעיה פ' ע"י שיש לה סימנון של לה תובעיה שאין בהעלים מתיאשין שיש בהם סימן ולא מנו שיהא שיש עליו לה תובעיה שאינה של הפקר ושמהל דרב תעשה בידי אדם הוא דלא ל"ל קרא להכי פשיטא דשל הפקר פסור דלמי ישיב וקשה לר' למיד סימנון לאו דאורייתא איכ' בין דקני' שיש בו סימן בין דקני' שאין בו סימן ואין מחזור לבקלים מן התורה הוא ע"י עדים ואי מתיאש מדבר שאין בו סימן פ' מתיאש מדבר שיש בו סימן דזה וזה אין מחזור לבקלים אלא ע"י עדים ואיכ' לא תיחזי אבדיה גזלעם ותנין דאע"י דסימן לאו דאורייתא ואין מחזור כ"א בעדים מרמ' אין מתיאש מדבר שיש בו סימן ששואל לכני אדם איתם טלית של שאבדתי שהיה בו פ' וכן סימנון אבל כשאין בו סימן מתיאש שאין ידוע מה לשאול ואין סבור למצוא עדים ועלול ואיכ' איכ' מה דחק לשנוי הקם למיד סימנון לאו דאורייתא סימנון כד נפקא דא איכא למימר דלא נקט סימן אלא לומר דע"י פ' יש לה תובעיה ור"ל דלא לאו דסימנון דאורייתא לא היה לו בכל להוכיחם ולא היה ליה למימר טפי אלא מה שמלה מיתקנת שיש לה תובעיה ומפיקא ידענו דמשום סימנון הוא

הקא נמי בין דמציאש בו. אפי' שאין יאוש מועיל באבדיה בתר דאמי לדידיה בתר דאמי לדידיה קני ליה כדאמר באלו מציאות (כמ' דף כב) בדיקא מרמ' בעי למילף שפיר דיאוש קני בגזל בתר דאמי לדידיה ומציאש נמי דמי שלא היה קנה לענין או שלא יתקור ולישבי וליהדר למורי חולא וכבר נתחייב בהשבעה מרמ' היה קנה לענין או שלא תתייב ללשלם כי אם בעל מנול

בין דאביסורא אתי לדידיה. מוכאן משמע שיהא (ו) אין בהפקר גמור דאיכ' אפי' בתר דאמי לדידיה באיסיורא יוכל לקנות מן התפקר וקא דאמר בהשולח (גטין דף לו) תניאשתי מפלוני עבדי דלא בעי נז שחרור אי אמי' המפקד עבדו יצא לדורות ואין צריך לו שחרור לא משום דכי מתיאש דרי הוא מפקדו דאי יאוש הוה תפקר איכ' אפי' אתא לדידיה באיסיורא בין שפסקי ובה קנה אלא הקת' היינו טעמא דכי דיכי בהפקר אין צריך לו שחרור לפי שאין רשות לרבו עליו ה"נ כתיבאשתי אין לרבו רשות עליו

אִילִימָא לפני יאוש ליל קרא פשיטא. דאפילו קרשיניהו אינו קרש דגול ולא נתיאשו
הבעלים שניתן אין יבולין לתקשרי **שְׁמַע** מידה דיאוש לא קני. דאי קני איב
חשיב שפיר קרננו ולא מיפסיל משום מיתה הבאָה בעיבדיה וזאיל ודא קני לו קודם
שהקרישו נכח שפאָרש לקנון דף סו. דהא אמר שלא בע"ז אכל אי לא קני בראש מיפסיל

ומרמ קרש דהא אינ' דאבתי לא דע טעמא
דשיני השם דקאמור לקנון מעיקרא חולין
והשקא הקדש מ"מ יש כאן יאוש ושיני רשות
באותן קרנות דאין והגולן חיב באריותהו **מ'**
איכא למיד שנינו מעשה לא קני. ולא בעי
לאקמייה ב"ש דקאמר שנינו במקומן עומד אף על
גב דאיכא גמי תנא דסביר הכי בהגול קמא
לקמן דף צג) מ"מ חלקה בבי' דשיני קנה
והתם גמי דיד קרא ודבולד תנאי מצו סביר
בבי' ובכל התקרא סוכר בן ולא בעי לאוקמי
בשינוי הוורן לבדיהו דאיכא למיד דלא קני
דרב יוסף לא פליג עליה דרבה אלא ביאוש
לחדיה אכל שנינו מעשה אפי' בחור לבדיהו
דאירי ביה רבה דקרישית לעיל לא פליג
עליה **הַגִּל** דקאמר דהכריתא שבעה מתוך דין
של מחשב גמור של הכרזו אם גולו אין מטמא
משכב דגורית הכתוב דהא ודע מיתה ועוד קשה
לרש"ם דקטירות (פ"ז מ"ו) גבי גבס עובדס
לכית תנן מהמשובט ומושובט שחורים ואם יש
עמקם כנעניו לא אשה הכל טמא ב' שפא נדה
היא וכנעני כוב לכל דקרוי משמע שטמא
משכב ומושב שאין שלו מידה יש לדחות דהתם
מדרבנן ועוד קשה דהתם (בבבא בתנא פ"ד)
מחירט מתיי' עזא פלוגתא דרש' ורשב
והגול דקמור ודכי איכא התם משכב ולא
הגול יבול שאני מוציא אף הנוב ליל טמא ור'
שעתן אומר במשכב ולא הנוב יבול שיש
מוציא את הגול ליל טמא אמרו לא ומה ראיית
לרבות את זה להוציא את זה אחר שריבה
הכתוב מייצג מרבה אני את אלו שנתיאשו
הבעלים ממנו בן ודומיניהו עזא פלוגתא דרש'
ורבנן משמע דהוי טעם משום דאין מחשבה
מטמאתו כי הדיא דבסמור דאין יחוד של גולן
יחוד ומפרש ר"י דגול משכב דהכריתא שגול
עורות של בעל הבית שאינן מופרזין אלא יחוד
ואין צריך תוס' חסין ואין חסר רק מחשבה ותי'
שפיר דומיא דגול קרבן דהכריתא שאם היה גול
בדמיון של חולין שמופרזת קרושה זה היה נכח
מוחשי מעשה גמור כעין עמקא ועבדיה משכב
אכל גול או גב משכב גמור דהכריתא מטמא
משכב כ"ע ואע"י דרש' משכב ולא הגול איירי

קודם יאוש ודך דקרבנו ולא הגול איירי אף קרא יאוש אין לתקשר אינ' דאין ודמיה זה לזה: **הַגִּל** קרבן דהכריתא. מיהל ליל קרא דאי בראשית לא אפי' הוא עצמו אם אכל חלב אמול
והפשי קרבן אין מתכפר באותו קרבן על חלב שפאל דהו' ואי בעולא ושלמי' דהא אמרי' בפסחים (דף סו) דמכור עולתו ושלמי' לא עשה ולא כלום והיה נראה לאוקמי בפסח שיכול
למנות אחרים עמו על פסחו ולמכור בדמיון התם אכל קשה דהאי קרא בעולא כתיב אם לא שיעמיד בפסח אם באו ענין ואין לומר שקא הכתוב לפסול התקרבן דהא אמרין לקנון

גַּנְזוּ שרצנן. ומועיל לנו ההוא אכל לחודיה לא קני דלאו שנינו מעשה הוא: **וְעִצְבָּא** אֶתְרָא צריכה קריעה. ומיהו דהא דחשיב עליה לדיקצנה אמרין בפ' דם חטאת (נדרים דף עז.)
דסוהרה עד שקריענה מ"מ דיקא הפא שדין דראיהו להשתמש בלא קריעה אין קריעה שלא חשבו שנינו מעשה כלל: **כָּל** שאין בן חסרון מלאכה מחשבה מטמאתה. ואית

בלא דהוא דעריבא אמאי לא פרי' ליה מתקא דמחשבה מוצלת אלקא יאוש קני ויל' ולקמא תר' דהא איירי בבבלי הבית:
השם כשיני מעשה דמי. ולא כשיני מעשה משום דשיני מעשה לחודיה קני בדמיון לעיל ולקנון דף סו) גבי גבס וכתב וכן אחר ונבנו דפרד' שנינו מעשה מי איכא למיד דלא

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

אומר לו. לנגול: הרי שלך לפניך. בעין כמות שהוא דידקו שאינו ניכר הוא: קרבנו. אם
עולה קרבנו וניקרא אז ולא תגול. דגול לא קרנו אחי קסיד דגול בכתב חולין ואימין
דדי אין נימא בו: ולשפיר. דסיד דגול חולין ואקרישניהו תא' מתני'. גבי יבן: מטיבין.
איש אשר יגע במשכבו (שם טו) גידרת הכתוב להוציא את המשכב הגול שאינו נעשה

אומר לו הרי שלך לפניך והאי פון דמטא עידן
אסורא ודאי מייאש ואי ס"ד יאוש קנה אפאי אומר
לו הרי שלך לפניך דמי מעליא בעי שלומי ליה
א"ל כי קאמינא אנא זה מתיאש וזה רוצה לקנות
האי זה מתיאש וזה אינו רוצה לקנות איתיב' אפי'
לרבה קרבנו ולא הגול חיבי דמי אילימא לפני יאוש
למה לי קרא פשיטא אלא לאו לאחר יאוש ש"מ
יאוש לא קני אמר ליה דבא ולשמעיהו הא דחגיגא
משכבו ולא הגול ח"ד אילימא דגול עמרא ועבדיה
משכב מי אפא למיד' שנינו מעשה לא קני אלא
מאי אית רב למימר דגול משכב דהכריתא ח"ד דגול
קרבן דהכריתא: איתיבא אפי' לרב יוסף עורות של
בעל הבית מחשבה מטמאתו ושל עבדן אין מחשבה
מטמאתו של גבב מחשבה מטמאתו של גולן אין
מחשבה מטמאתו רבי שמעון אומר חילוף הדברים
של גולן מחשבה מטמאתו ושל גבב אין מחשבה
מטמאתו לפי שלא נתיאשו הבעלים ושמ' יאוש
קנה א"ל דבא כמאי עסקינו גמול שפאָרען מתקור לה
רבה בר רב הונ' והלא עיצבא שנו פאן ועיצבא אין
צריכה קריעה דתנן כל מקום שאין חסרון מלאכה
מחשבה מטמאתו יש חסרון מלאכה אין מחשבה
מטמאתו חזין מן העיצבא אלא אמר רבא האי
מילתא קשה בה רבא רב יוסף ערירי ותרמינ' שנינו
ולא אפרקיה עד דיתבי רב יוסף ברישא ופרקיה
שנינו השם כשיני מעשה דמי שנינו מעשה מאי
טעמא התם מעיקרא עצים השתא פלים שנינו השם
גמי מעיקרא קרוי ליה משכא והשתא אפריון וררי'
מריש דאיכא שנינו השם דמעיקרא משורא והשתא
טללא ותנן על המריש הגול שפנא בבירה שזומל'
דמיו מפני תקנת השבים טעמא מפני תקנת השבים

הא

אמר לו. לנגול: הרי שלך לפניך. בעין כמות שהוא דידקו שאינו ניכר הוא: קרבנו. אם
עולה קרבנו וניקרא אז ולא תגול. דגול לא קרנו אחי קסיד דגול בכתב חולין ואימין
דדי אין נימא בו: ולשפיר. דסיד דגול חולין ואקרישניהו תא' מתני'. גבי יבן: מטיבין.
איש אשר יגע במשכבו (שם טו) גידרת הכתוב להוציא את המשכב הגול שאינו נעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

אמר לו. לנגול: הרי שלך לפניך. בעין כמות שהוא דידקו שאינו ניכר הוא: קרבנו. אם
עולה קרבנו וניקרא אז ולא תגול. דגול לא קרנו אחי קסיד דגול בכתב חולין ואימין
דדי אין נימא בו: ולשפיר. דסיד דגול חולין ואקרישניהו תא' מתני'. גבי יבן: מטיבין.
איש אשר יגע במשכבו (שם טו) גידרת הכתוב להוציא את המשכב הגול שאינו נעשה

אם הוא
מתני' אמרניא שנינו לא קני דא בראש דא
דפליגי: דגול קרבן דהכריתא. שהקדש חבירו
ולעולם לפני יאוש ואימין דלאסמעתין דאינו
עולה לרצון כלל ואפי' לבעלים הראשונים
ואע"י דלא תהא יאוש. ל"א דגול קרבן דהכריתא
הלכך אפי' לאחר יאוש לא קנייה דקרבן אינו
נגול דכל דהיא דאימיה ב' גזא דרמקאן אימיה
מחשבה מטמאתה: בעל הבית אינו עשוי למכור
ועושה מן מוטות ודולבקות וקטבלאות
ומשתמש עליהן לרבה קריא לו בלא חסרון
מלאכה מקבלין טמאה מיד: ושל עבדן. העשוי
למכור אין מחשבתו מטמאתו דעבדי דממלכ'
ומכרין והלוקח יעשה מהם מגלים וגדוין לא
נגמור מלאכהו לכהן. של עבד מחשבתו
מטמאתה. דקדוהו ביאוש דקרבן אינו נגיבא
יאוש בעלים דהא דלא דע למאן לקבוע: ושל
גולן אין מחשבה מטמאתה: ואע"י שחשב
עליהן לרבה שאין בן חסרון מלאכה כגון לכסיס
בביתות שחשבו ופרדסין כגון שחשבו שערות
דובין מ"ט דסתם גוילות ליכא יאוש דכין דידע
מאן שקליה אולו וקבע ליל לדינא חילוף
הדברים. סתם גוילא אפא יאוש דכין דלעניה
גולה חלש איניש אלקא הוא אכל סתם נגיבה
ליכא יאוש דכר משכבתי ליה לגבס. שפאָרען.
דרומי' בלעז דאיכא תרתי שנינו מעשה ויאוש
ולעולם יאוש גרידא לא קני: והלא **עִצְבָּא** שנו
פאן. שחשב עליהן לעיצבא ודלכין שאובלין
עליו וכעין שולתן הוא: **וְעִצְבָּא** אֶתְרָא צריכה
קריעה. דבלא קריעה גמי מטמאה דהא חזין
למילתיה שהקריעה אינו עשוי אלא לחיפוף
ומאן חמיקא דבעיצבא קעסיס דתנן גבי דהדיא
בבסי' כל מקום שאין חסרון מלאכה בו:
חזין מן העיצבא. שאע"פ שמופרז קריעה
מחשבה מטמאתה אפריון. הוא עיצבא בלשון
ארמי אבל יאוש גרידא לא קני: דמעיקרא
בשורא. קודם שניתן בכגון: והשתא טללא. גב
לאחר שנתנו בכרית ונתנו עליו תקרר טריסין
וגליהו על הקריש. קורה ומקנת חקשבי ואולל
בבסי' גיטיק:

הא

אמר לו. לנגול: הרי שלך לפניך. בעין כמות שהוא דידקו שאינו ניכר הוא: קרבנו. אם
עולה קרבנו וניקרא אז ולא תגול. דגול לא קרנו אחי קסיד דגול בכתב חולין ואימין
דדי אין נימא בו: ולשפיר. דסיד דגול חולין ואקרישניהו תא' מתני'. גבי יבן: מטיבין.
איש אשר יגע במשכבו (שם טו) גידרת הכתוב להוציא את המשכב הגול שאינו נעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

קני אכל שנינו השם גרידא לא קני בלא יאוש או שנינו מעשה

ההם אע"פ אלא ויחשבו כד' הוי' יאוש וליבא לשנתי' בדמשני' לקעון לריש' לקיש בגון
שהקדושה בעלים בן גנב דאם בן מאי פירי' הנהם לעולא' ברת מאי עבדיתהא דא מתחייב
ברת שפיר דקאי' לפתח אוהל מועד כיון שהקדושה בעלים ויל' דכמיל' ולעשעזי' אי נמי
דבר ידועה נמי לא היה דאוש לא קני וטעמא דבר ידועה דאמר בין נדענה בין לא נדענה

מבפית' משום דא' ויחש' לשלמא דמנחה באהא
בעבדוהי ולא פירשין הנהם מאי טעמא קדור' יאוש
כדי קני ובסבה ד' (ש) ו' דקאמר אלא לאחר
יאוש דא קנייה ביאוש דה' קני קנייה ביאוש
ושינוי השם מזה שאין מוכרי' אלא יאוש משום
דע"י יאוש שקודם לכן קנאה בשנינו השם ואית'
ספרי' דלא קני' ביאוש אלא דא קנייה ותרע'
דא' הנהם ר' ויתקן קאמר ליה ר' ויתקן אית ליה
דיאוש לא קני דאמר לקעון חזיבה בן לפני יאוש
בין לאחר יאוש ואי שר' קבר דאוש קני אמאי חייב
לאחר יאוש שלו הוא טובח ושלול הוא מוכר
ובתנול' בתרא קאמר רבי ויתקן ששמה דרבי

ינאי דשנינו רשות ואחר כך יאוש לא קני ודא'
הקשה דהתנול' בתרא (לקמן ד' (ד)) משמע
דלעולא' יאוש כדי קני דפרק' ממנהינן דגסלו'
מכסים ממור' ונתנו לו ממור אחר הרי זה שלו
הקאמר שלמא לעולא' בידוע ודכרי' הכל ונתנו
לו ממור אחר חייב ליה הנהם יאוש כדי לפני יאוש
הנהם קאמר ואם נטל ממור' בעלים הראשונים
ומקשר דקדור' יאוש כדי לא קני וטעמא קראה
דלא חייב ליה שנינו רשות משום דע"כ נתנים

לו ותרצי' דרביהא ע"כ לא איירי במתני'
דא' במתנינו קנא' הרי הוא שלו ובריתא קנא'
מחזיר' לבעלים הראשונים ועוד דא"כ
דמנהינן קנימא קנימא מבריתא לרבה דאמר
יאוש כדי קני אלא ברייתא איירי שהבעלים
עומדים בלא נתייאשו עדיין כשהנול' לזה אינ'
דלמסור אחר דאקא' לידה נתייאשו לא קני
דשנינו רשות דקדור' יאוש לא קני בדמשמע
לקעון יאוש גרידא נמי לא קני אפי' לרבה כיון
דבאיסורא אקא' לידה וצריך להחזיר' הדמים
אבל תנתינן איירי לעולא' בידוע שהתייאש
מקמי דאקא' לידה וכי אקא' לידה הנה ליה
יאוש ושנינו רשות

אף גזול דלית ליה תפנתא לא שניא לפני יאוש ולא
שניא אחר יאוש רבא אמר מהכא קרבנו ולא תנול'
אימת אולימא לפני יאוש פשיטא למה ל' קרא אלא
לא לאחר יאוש ושל' יאוש לא קני ש"מ והא' רבא
הוא דאמר דגזול קרבן דחכריה איבעית אימא דהר'
בית ואיבעית אימא חד מניניהו רב פפא אמרה: ומדת'
תשלומי ארבעה וחמשה וכו': ואמאי גילף שור שור
משבת מה לחלן' חיה ועוף ביצא בהן אף כהן חיה
ועוף ביצא בהן אמר רבא אמר קרא שור וישא' שני פעמים שור וישא' אין מידי
אחרניא לא אמרי' ר' מייתר אולימא שור וישא' דסיפא מייתר דנכתוב רחמנא' כי יגב' שור
או שה וטבחיו ומכרו חמשה בקר' ושלם וספא' צאן תחתיו אי כתב רחמנא' הכי הנה
אמינא בעי' שלומי' תשעה לכל אחד ואחד וכי תימא דא' כתב תחתיו חיה ומכרו חיה ומכרו
מייתר ההוא מביעי' ליה לדרשה אחרניא דתניא: כול' גב' שור שוה מנה' ושלם תחתיו גידיו'
ת"ל תחתיו תחתיו אלא שור וישא' דרישא' מייתר דנכתוב רחמנא' כי יגב' איש ומכרו ומכרו
חמשה בקר' ושלם תחת השור וארבע צאן תחת השא' אי כתב רחמנא' הכי הנה אמינא עד
דגניב תרי' וטבח להו ומכרו כתב ליה ומכרו עד דגניב תרי' וטבח חד או מוכרין ומוכרין להו ומכרו כתב
לחד ואמאי הנה אמינא עד דגניב תרי' וטבח חד או מוכרין ומוכרין להו ומכרו כתב לחד ואמאי הנה
עד דגניב תרין וטבח חד ומשירי' חד או מוכרין ומוכרין להו ומכרו עד דגניב תרי' וטבח חד ומשירי' חד אלא שור דסיפא וישא'
דרישא' מייתר דנכתוב רחמנא' כי יגב' איש שור ומכרו ומכרו חמשה בקר' ושלם תחתיו
ארבע צאן תחת השא' שור דסיפא וישא' דרישא' למה ל' שבע מיתה שור וישא' אין מידי
אחרניא לא: אין תנאב' אחר התנב' תשלומי' כפל': אמר רב לא שנו אלא לפני יאוש
אבל לאחר יאוש גב' ראשון וגב' שני משלם תשלומי' כפל' לגב' ראשון אמר רב ששת'
אמינא כי גייס' ושכיב רב אמר להא' שמעמא דתניא אמר ר' עקיבא מפני מה אמרה תורה
טבח ומכר משלם תשלומי' ארבעה וחמשה מפני ששש'תשר' בהמא' אימת אולימא לפני יאוש

שור למעטרי' למגרי'
המשא' בקר' ושלם תחתיו. ומשכר' הנה' ודעא' דמשא' בקר' קנימא אשור וארבע צאן קנימי' אשה: **א**ין' הנובח כו' (סז) דריש' לה מוטבב' בהאי ואלא מבית' הנהב ולמאן
דמוקי' ליה בגב' וחד כהנוען טענת' גב' איש' אכל' למאן דמוקי' תרין'וה' טענת' גב' איש' שייך' לכל' למרש' חבי' וצריך' לומר' דלדידה' נפקא' ליה למעטי' גב' אמר' הנהב
מקרא' אחרניא:

התניא: אמר רבי עקיבא כו'. מכל' הנהו דקאמר' חבי' לרב' ד'מ' למפרש' לעיל' לרבה דמ' למפרש' לרב' אלא דרבה דאיירי' בגולן' פירי' חייך' למי' ממילי' דגולן' ולרב' דמייירי'
בגב' נתיא' ליה למפרש' ממילי' דגב' איש' שאין סקרא' לחלוק' ועוד דכמו' שהקדושה בבית' המורש' נקבע' במקרא' ולתרווייהו' הנה' מצי' למפרש' מהדאי' דגב' והקדושה דפרקי' מניה' לקעון
רבי ויתקן לריש' לקיש:

ח"נ וכו' דא' כתב תחתיו תחתיו חד תחתיו מייתר כו' וכו' דא' כתב תרי' וזמני' תחתיו
דמשמע' חד אשור וחד אשה וחד תרין'וה' קרימי' חבי' איבעי' ליה למיכתב' ד' בקר'
וד' צאן ושלם תחתיו לא מילתא' היא דאיכא' לממר' חד תחתיו אימרה' לדרשה אחרניא
ואכתי' תשעה משמע' בין אשור' בין אשה' גידים' צריכים' בדומה'מנן' וזמני' ואיתנדי'

(בראשית 6) כתבין בהשנין וקורבין למות ח"א
עד דגב' תרתי' וטבח לחד ומוכרין לחד' וליכי'
אצטורין שור או שה דרישא' לממר' דאע"ג' דרד'
הוא דגב' מתייב' או ספר' כתב'. דמשמע' או
אצטורין או מכירה' דהא' כתב' או לחלק' ואימא'
עד דגב' תרתי'. בדכתיב' בספא' תחת השור'
תחת השא' ולכי' אצטורין שור או שה דרישא':
שש'תשר'. עשה שרשין' כלומר' נתחוק' בהמא'
שקנא' ומתנו מעשיה' אולימא לפני יאוש. מברה'
כו'

שני פעמים שור וישא' שני פעמים שור וישא' אין מידי
אחרניא לא אמרי' ר' מייתר אולימא שור וישא' דסיפא מייתר דנכתוב רחמנא' כי יגב' שור
או שה וטבחיו ומכרו חמשה בקר' ושלם וספא' צאן תחתיו אי כתב רחמנא' הכי הנה
אמינא בעי' שלומי' תשעה לכל אחד ואחד וכי תימא דא' כתב תחתיו חיה ומכרו חיה ומכרו
מייתר ההוא מביעי' ליה לדרשה אחרניא דתניא: כול' גב' שור שוה מנה' ושלם תחתיו גידיו'
ת"ל תחתיו תחתיו אלא שור וישא' דרישא' מייתר דנכתוב רחמנא' כי יגב' איש ומכרו ומכרו
חמשה בקר' ושלם תחת השור וארבע צאן תחת השא' אי כתב רחמנא' הכי הנה אמינא עד
דגניב תרי' וטבח להו ומכרו כתב ליה ומכרו עד דגניב תרי' וטבח חד או מוכרין ומוכרין להו ומכרו כתב
לחד ואמאי הנה אמינא עד דגניב תרי' וטבח חד או מוכרין ומוכרין להו ומכרו עד דגניב תרי' וטבח חד ומשירי' חד אלא שור דסיפא וישא'
דרישא' מייתר דנכתוב רחמנא' כי יגב' איש שור ומכרו ומכרו חמשה בקר' ושלם תחתיו
ארבע צאן תחת השא' שור דסיפא וישא' דרישא' למה ל' שבע מיתה שור וישא' אין מידי
אחרניא לא: אין תנאב' אחר התנב' תשלומי' כפל': אמר רב לא שנו אלא לפני יאוש
אבל לאחר יאוש גב' ראשון וגב' שני משלם תשלומי' כפל' לגב' ראשון אמר רב ששת'
אמינא כי גייס' ושכיב רב אמר להא' שמעמא דתניא אמר ר' עקיבא מפני מה אמרה תורה
טבח ומכר משלם תשלומי' ארבעה וחמשה מפני ששש'תשר' בהמא' אימת אולימא לפני יאוש

שור למעטרי' למגרי'
המשא' בקר' ושלם תחתיו. ומשכר' הנה' ודעא' דמשא' בקר' קנימא אשור וארבע צאן קנימי' אשה: **א**ין' הנובח כו' (סז) דריש' לה מוטבב' בהאי ואלא מבית' הנהב ולמאן
דמוקי' ליה בגב' וחד כהנוען טענת' גב' איש' אכל' למאן דמוקי' תרין'וה' טענת' גב' איש' שייך' לכל' למרש' חבי' וצריך' לומר' דלדידה' נפקא' ליה למעטי' גב' אמר' הנהב
מקרא' אחרניא:

התניא: אמר רבי עקיבא כו'. מכל' הנהו דקאמר' חבי' לרב' ד'מ' למפרש' לעיל' לרבה דמ' למפרש' לרב' אלא דרבה דאיירי' בגולן' פירי' חייך' למי' ממילי' דגולן' ולרב' דמייירי'
בגב' נתיא' ליה למפרש' ממילי' דגב' איש' שאין סקרא' לחלוק' ועוד דכמו' שהקדושה בבית' המורש' נקבע' במקרא' ולתרווייהו' הנה' מצי' למפרש' מהדאי' דגב' והקדושה דפרקי' מניה' לקעון
רבי ויתקן לריש' לקיש:

המשא' בקר' ושלם תחתיו. ומשכר' הנה' ודעא' דמשא' בקר' קנימא אשור וארבע צאן קנימי' אשה: **א**ין' הנובח כו' (סז) דריש' לה מוטבב' בהאי ואלא מבית' הנהב ולמאן
דמוקי' ליה בגב' וחד כהנוען טענת' גב' איש' אכל' למאן דמוקי' תרין'וה' טענת' גב' איש' שייך' לכל' למרש' חבי' וצריך' לומר' דלדידה' נפקא' ליה למעטי' גב' אמר' הנהב
מקרא' אחרניא:

התניא: אמר רבי עקיבא כו'. מכל' הנהו דקאמר' חבי' לרב' ד'מ' למפרש' לעיל' לרבה דמ' למפרש' לרב' אלא דרבה דאיירי' בגולן' פירי' חייך' למי' ממילי' דגולן' ולרב' דמייירי'
בגב' נתיא' ליה למפרש' ממילי' דגב' איש' שאין סקרא' לחלוק' ועוד דכמו' שהקדושה בבית' המורש' נקבע' במקרא' ולתרווייהו' הנה' מצי' למפרש' מהדאי' דגב' והקדושה דפרקי' מניה' לקעון
רבי ויתקן לריש' לקיש:

בבא קמא. מרובה – פרק שביעי דף סח עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל" – (שטיינזלץ)
תוספות רש"י

א' הכי קשה מציעתא לרב. דאין להפכו כיון דבריתא לא מוכחא מידי שצריך לתרצה ולהפכה:

מה טביחה דאָטן מענטש. משמע דערפֿר ר"א רשינו קוּדָה דאָטן מענטש משמע לאַפּרֿי
 מרשט בעלֿיד דומא דאָטן מענטש. דערנאָך קען ל"א רש"ס דערפֿש ב"ק י"א (ר"א)
 אַזאָ דאָמער קען ל"א אַלעזש שטין נאָך לנגל דלוקלן
 דהיינו לענגן פּחת ביכלה דערנאָך נגלל משום ל"א
 קָן ליה נולד בשינוי ו"ל דרזקא בשינוי דקא
 הנולד עשה בידים ל"א קָן ביון משעתה באַהאָר
 אַלל שינוי משעתה הנולד בידים ביון דער טביחה
 מודה ר"א דקָן א"נ אַזאָ מענטש דערנאָך הייט
 משחזקתן מן בעלֿידן ולא דקָן ליה דער ולא
 באַזעט מענטש דערנאָך

וְכִי כִּדְאָמְרִי בַּר נַחֲמָן פִּרְט לְשִׁחָקָה לְשִׁלְשִׁים יוֹם הָכָא גַּמִּי פִּרְט
 בִּי גִבּוֹ וְכָא אַחֵר וְגִבּוֹ הָרֵאשׁוֹן מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוּמִי כִּפְל וְהִשְׁנִי אִינוּ
 וּמִכְרָ וְכָא אַחֵר וְגִבּוֹ הָרֵאשׁוֹן מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוּמִי אַרְבַּעַה וְחֻמְשָׁה
 גִּבּוֹ וְטֻבָּה וְכָא אַחֵר וְגִבּוֹ הָרֵאשׁוֹן מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוּמִי ד' וְהִשְׁנִי
 אֵלֶּא קֶרֶן בְּלִבְר קֶתְנִי מִיְּהִא מְצִיעָתָא גִבּוֹ וּמִכְרָ וְכָא אַחֵר וְגִבּוֹ
 וְהִשְׁנִי מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוּמִי כִּפְל אִימַת אִילִימָא לִפְנֵי יֵאוּשׁ שְׁנֵי
 שִׁנְיֵי רִשׁוֹת בְּלֵא יֵאוּשׁ מִי אִיכָא לִמ"ד דְּקֵנִי אֵלֶּא פְּשִׁיטָא לְאַחֵר
 אִמָּא מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוּמִי ד' וְה' דִּידִיהּ הוּא דְּזִבְּוִן וְהוּ דְּקֶתְנִי רִישָׁא
 מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוּמִי כִּפְל וְהִשְׁנִי אִין מִשְׁלֵם אֵלֶּא קֶרֶן מְכִידִי לְאַחֵר
 קוֹנֵה שְׁנֵי אִמָּא אִינוּ מִשְׁלֵם אֵלֶּא קֶרֶן אֵלֶּא לֹא שִׁמִּי יֵאוּשׁ אֵלֶּא
 וְתִסְבְּרָא וְאִין מְתִירָא אֵלֶּא דְּקֶתְנִי סִיפָא גִבּוֹ וְטֻבָּה וְכָא
 תְּשֻׁלוּמִי אַרְבַּעַה וְחֻמְשָׁה שְׁנֵי אִינוּ מִשְׁלֵם אֵלֶּא קֶרֶן וְכִי אִיכָא
 אֵלֶּא לְעוֹלָם פּוֹלָה לִפְנֵי יֵאוּשׁ וְאִפּוֹד סִיפָא לְמִצִּיעָתָא וּמִצִּיעָתָא
 וְכָא אַחֵר וְגִבּוֹ הָרֵאשׁוֹן מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוּמִי אַרְבַּעַה וְחֻמְשָׁה וְהִשְׁנִי
 יֵאוּשׁ לֹא קֵנִי גִבּוֹ וְטֻבָּה וְכָא אַחֵר וְגִבּוֹ הָרֵאשׁוֹן
 מִשְׁלֵם תְּשֻׁלוּמִי כִּפְל דְּקֶתְנִי בִּישְׁנֵי מַעֲשֵׂה רַב כִּפְּסָא
 וְכִי הוּא דְּאִמְרִי שְׁנֵי בְּמִקּוּמָה עוֹמֵד אִי הִכִּי קִשְׁיָא רִישָׁא
 לְעוֹלָם פּוֹלָה לִפְנֵי יֵאוּשׁ וְהִכִּי עֲשִׂיתִיאוּשׁ תְּבַעְלִים בְּלֻקָּח וְלֹא
 וְשִׁנְיֵי רִשׁוֹת) וְלֹא תִימָא מִשּׁוֹם דְּבַעְיָן יֵאוּשׁ וְשִׁנְיֵי רִשׁוֹת אֵלֶּא
 גִּי גִבִּי גִבּוֹ אֵלֶּא דִּלָּא מִשְׁפַּחַת דְּמִשְׁלֵמִי תְּרוּוּדִיהּ גִּבּוֹ רֵאשׁוֹן וְגִבּוֹ
 מוֹכֵר לִפְנֵי יֵאוּשׁ בַּר נַחֲמָן אָמַר תִּיבֵּי רַב שִׁשְׁתָּ אִמְרָ פְּטוּר רַב
 תְּרַקְמָא וְהָא וְזִין לֹא שְׁנָא לִפְנֵי יֵאוּשׁ שֶׁלֹּא קֵנִי לְאַחֵר יֵאוּשׁ רַב
 אַחֵר יֵאוּשׁ הוּא דְּהִנְהוּ מַעֲשִׂיו אֲבָל לִפְנֵי יֵאוּשׁ דִּלָּא אִהְיֵה מַעֲשִׂיו
 בְּעִינִי דְּהִנְהוּ מַעֲשִׂיו א"ר שִׁשְׁתָּ מִנָּא אָמַינָא לֵה דְּתַנִּי א"ר
 ה טֻבָּה וּמִכְרָ מִשְׁלֵם ד' וְה' מִפְּנֵי שְׁנִשְׁתַּרְשַׁת בְּחֻמְטָא אִימַת אִילִימָא
 אֵלֶּא לֹא לְאַחֵר יֵאוּשׁ הוּא אָמַר רַבָּא מִפְּנֵי שְׁשִׁנְיָה בְּחֻמְטָא ת"ש
 אִינֵי תְּחִירַת אִין מְכִידִי שְׁאִינֵי תְּחִירַת אִימַת אִילִימָא לִפְנֵי יֵאוּשׁ
 אַחֵר יֵאוּשׁ ש"מ חִיבָא לְאַחֵר יֵאוּשׁ הוּא תְּרַקְמָא רַב נַחֲמָן פִּרְט
 וְיֵאוּשׁ ר' אֲלֵעָזָר סְבַר חִיבָא לְאַחֵר יֵאוּשׁ הוּא דְּאִמְרִי ר' אֲלֵעָזָר

לא מייחייב אלא בלפני יאוש דאי לאחר יאוש שלו הוא טובח ומוכר ררב נחמן ררב ששת בעי אהנו מעשיו הלכך אפילו לפני יאוש גרידא נמי חייב ררב ששת בעי מכירה גמורה: שמע דאהנו מעשה:

תדע

מִי אֵיכָה וְשִׁתִּיטָּה, הֲאֵל אֲנִי מַעֲשִׂי וְדֹשִׁי רִשְׁוִי שִׁשִּׁינֶה מַעֲשֻׂוֹ לְרִשְׁוֹת לֹקַח כָּל־
אִישׁ לִקְיָא לְמִד' דְּקִנְיָא לְאַחֲרִי אִישׁ. וְאֲדֹנֵה מַעֲשִׂי וְהִשְׁתָּא קִנְיָ לֹקַח בְּתַרְחֵי אִישׁ וְשִׁינֵי
רִשְׁוֹת יֵאֵס"ר אִישׁ. מִירֵד קִינָה גַבֵּי מִמָּאִי מַשְׁלֵם אֶרְעָה וְחֻמְשָׁה הָא דְמִי בַעֲלָמָה הוּא
דְּאִית לְהוּ לְבַעֲלִים גְּבִיה שְׁלוֹ סֻבָּה וּמִכְרָ: בְּרֵאשִׁי דְבֵאֵר. לִקְמָן בְּשִׁמְעִתִּי: שִׁשִּׁינֵה בְּחֵמָא.

וילעולם לפני יאוש ואעפ"י דלא אהנו מעשי
מחייב: בזה חזקה. ודוק דלא מחייב
1 אלא דיכא מבדילתו מכדי דמיקר וקניא לוקט
אמאי אינה חזקה. שיער רשות להא יאוש מי
גמ' לאחר יאוש. דכי קטא ביד לוקח איכא
2 תרתי יאוש ושעיר ראשו משמע: ואי "ס קניית
3 דלא ביאות גמ' דאש וקנייתו: בדיקמ' רב
נחמן. לקטו בשמעתין: פרס' לשהקנה לו
אלשים יום. כלומר עלמס' לפני יאוש והאי
4 אשחיה חזקה דקניא לא למעשי: היכא דלא אלא
מקמי שטאג' ודאי לא אונא היכא רחוקא הולא
ושנה בחטא אלא למעשי: היכא דלא מבר גנב
5 ללוקח אלא לעשות בה מלאכה: שילשים יום
דאם כשירותו בעלמא: ושב' איני משלם אלא
6 קרי. לנזב ראשון דכתביב וגונב מבית האיש: גנב
וקבר. קנייה לוקח שיער רשות הלכך הראשון
7 משלם דהו' עני משלם כפל ללוקח: ושב' איני
משלם אלא קרי. לקטו פריק אמאי לא משלם
8 כפל קא קנייה גנב ראשון שיער מעשה איסת.
מכרה אילמא לפני יאוש השני אמאי משלם
9 כפל: אלא פשיטא לאחר יאוש. דאיכא תרתי
10 ביד לוקח ואי "ס ב' ו'. ואי שיקא יאוש וכל
לחורגא כגון שנתאישוב בעלים לאחר מכירת
11 דהנשק לוקח וביד גנב לא ידא יאוש לקטו
דנ' נשק וידא לקטו כפרי' אלא שני קנייה.
12 דעכ' חבי מוקטת לא משום מעצתא: אלא
בזה לפני יאוש. ומשה' ושיקא עני פטור מכפל
13 ואיך שילם ללוקח אלא קרי. חבי שיער
14 ראשון שילם אלא קרי. חבי שיער
רשות בלא יאוש: א"ה. דלאדאי יאוש מוקטת לה
15 לפני יאוש מעצתא לרב א"ר. וביד בזה
שיקא יאוש. ואפסיו כח לא תפקה וסיסא
16 דלוקטאנא: כבש מעצתא וקנייה עני משלם
כפל כגון שנתאישוב בעלים לאחר מכירה ולא
17 תתייבא שני דלא ולחבי ראשון משלם דהו'
דלא עני ושב' אגבי' ולקנייה ורישא נמי לפריק
18 שני פטור מכפל: דאי תישא. קא דנקט מחגי'
חביא דשני: ביד לוקח ולא קטא לה לחביד דשני
19 ביד ראשון ותוקמה נמי בלאדאי יאוש כדמשני
בלוקט משום דקני' בלא שיער רשות אלא
20 ביאות לחדיה נמי קרי כרב ואם גנבה מראשון
לאחר יאוש משלם לו כפל. אלא וכן יאוש
21 קטא לכולהי מחלף דבליקא אשחיה גנב ביד משום
דלא משלם מחלף דבליקא שיער תרתייהו
22 לשלמי' דהו' תמיא כפל: אלא כתיב. דאי קרי
יאוש ביד גנב לא מתייבא קמא כגנביתו דהו'
23 וכן מעצתא לא מילא תמיא אלא לפני יאוש קא
מ' לירשא בלפני יאוש ופטור מכפל: חיובא

לְאַחֵר יִאֲשׁוּ הוּא דְּאֵהֵנוּ מַעֲשֵׂיו. מִשְׁקָנָאוּ לֹקֶחַ וְהִלְתָּא אֲמֹרָאִי נִיְהוּ רַב סָבַר יִאֲשׁ קֵיֵי הָהָא סָבַר יִאֲשׁ גְּרִידָא לֹא קֵי וּמִשּׁוּם הָכִי לְאַחֵר יִאֲשׁ מִיֵּהֵיב וּמִיְהוּ בְּהָא פְּלִיגֵי דְרַב נַחֲמָן נִשְׁתַּרְשׁ. עֲשֵׂה שֶׁרֶשׁ

הַלֻּקָה יין מן הכותמים. הכל מפורש בפרק כל הגט (גיטין דף כה. ושם).
חֶלֶל לעולם כל ועלמט. הקשה רבינו טוביה תשקה ררבי יוחנן אדרבי יוחנן דלית ליה
לרבי יוחנן ברירה ואמר רבי יוחנן הלכה כסתם משנה וסתם מתניין בהלוקח
ברמי דאית ליה ברירה ואע"ב כסתמא דצנענים לית ליה ברירה מ"מ תשקה מאי אולמיה

ההלוקק וון מפיין הכותים אומר שני לויגן שאני עתיד
להתפרש הרי הן תרומה עשרה מעשר ראשון מ'
מעשר שני וימחה וישרה מיד דברי ר"מ ר' יהודה
יסי ור"ש אוסרין אמרי סוף סוף אמאי קא אפכת
לה למיתניחן משום דקשאי דר' יהודה אדר' יהודה
השתא נמי קשאי דר' יוחנן אדרבי יוחנן דאמרת לר'
יוחנן לא תימא כל הנלקט אלא אימא כל המתלקט
דאמר רב אפי' א"ר אלא תהאין שחלקו לקוחות
וירבי יוחנן אחרניא אישכח דתנן אין הנלקט
אחר הנגב משלם תשלומי כפל אמאי בשלמא הנגב
ראשון לא משלם ונגבב מבית האיש ולא מבית הנגב
אלא לבעלים נשלם אלא לאו ש"מ זה לפי שאינו
שולו וזה לפי שאינו בשרוהו וכאי חזית דאיל בתר
ההיא סתמא לעביד כי האי סתמא דענינן משום
דמסביע ליה קרא ואיש כי יקדיש את ביתו קרש לא
יאמר ביתו בשרוהו אף כי בשרוהו אמר אביי א' לה'
דא"ר אבהו ענינן ורבי דוסא אפרו דבר אחר תוח
אמנע ענינן ואת חזו דרבי דוסא ורבי דוסא אית

[illegible]

לפחות בעיני י"ל דאָה מ'האט: ביזל' לפירותו וואר אונז היינט לפי שדוא בידו אָביל בשואה; ביד אחרים כמו ב'רם רבני' דלעיל אָ לאַ יביל לפירותו אָביל השקא דאשכחן שיהיה חשוב כ'ב' שלו שמוסיף חומש ואור אפילו בשפודה מדעתו אין מוסיף חומש ש'מ' דלגמרי אוקמה רחמנא ברשותה ואפילו דוא ברשות אחרים:

[illegible]

בבא קמא. מרובה - פרק שביעי דף ע עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזליץ) רש"י תוספות

מִסְתָּמֵם ויחידא לא אָמַר. תִּמְחָה דִּבְכָּהּ מִקְמוֹת מִשְׁמַע דְּאָמַר אֶפְרַיִם כִּסְתָם ויחידא דְּבִקְוֹת הַמוֹצִיא (שָׁבַת פ' פֶּאֶר) פִּרְיָן וְהָאָמַר רַבִּי יוֹחֲנָן הִלְכָּה כִּסְתָם מִשְׁנֵה וְהָנִי יוֹדִיר חוֹפֵי וְהַמְסַפֵּס אֲבָל אֵל טוֹרֵךְ וְאֵע"ז דְּבִפ' ג' מִיָּמִים (מִיּוֹר ד' מַנֶּה) וְשֵׁם מוֹלָקִינִן לִיה כִּרְשֵׁי בִּרְכָּה הַחֲלִילָא (יְמִימֹת ד' מַנֶּה) גְּבִי אֲחֻת בְּתוּלוֹת דְּפִרְרִי נִמֵּי וְהָאָמַר ר' יוֹחֲנָן הִלְכָּה כִּסְתָם

משנה אע"ז דאריז דברי מאיר וכן בקבוק מן המוט
ו"ל דרפ"ס אמר מאן אצטריז"ר דוקא כי דריבי
אוקרעה סתם משנה דרבי"ו דוקא כלומר לא
תקשה מאי תשקענה אוקרעה סתמה תשקע
דיבין דאיכא תלמוד דאריזא ודאריזא אלא דחשיבא
כי היא אוקרעה סתם משנה דרבי"ו דוקא וואר
האי משנה נמי משך דאזנא תהובת דרבי"ו תהובת
היא דהיינו רבי' והדדא רבי פלוגמיה דרבי' דוקא
דאמר כל שקילטו דוקא ולא כל מה שקלטו וש
לומר דלמאן רבי' דהדדא כל שקלטו נמי שרי
ולא גזט כל שקילטא אלא לרבוהא דאע"ז דרבי
שרי אלא על ידי בריה ועי"ל דדוק היא
דכסתא דאוקרעה אלא אמר כי דריבי דלא תשקע
לכא פתחא גביל תשקא תשחוצרבי לעשות
תירצו אחד לא נאמר יותר אלא אפי' משנה
דאריזא נמי אמר: **לא** תהבינן אוקרעה
אמטלטלי' דוקא אמטלטלין דגוליה ארבא
אמטלטלין דקדורן תהבינן ודא עליו סמטא
בהקשר ונש' בח לאדם לתקשר קדורן שיש לו בדי
וצבירו ומוכחא דתמורא' את תשפיעה' כי דר' (תם)
כל היתא גביל דאריזא רבי' שפונקדאריזא את
כ"ע שקלי' דאריזא אמר הרי' תן מוקדשיך
לכשימ' ומשעול' תקים יארי' לא קרצו משייה' הנה
קדשי' ויעד' ליה' אומר יארי' תהובת אתר' תהובת
משלם פסל בשומא דאריזא' ויולי' דאריזא
ועבט מביה' תהקדך משלם פסל לבעלים' ברתאנא'
ברפופדק' (כ"מ דל') ועיקר' קדש' גבול' מביה'
שומא בריב

לרפואה או לקבלים
חט וחילין בעזרת משלם
אם מותנתין דלא קרבי
רבי יוסי בשהחל אבא
מן בן נורי החל אבא
אצל

אמטל'מלין
 דכפריה קמח ר' דהאידאן
 קננו לכתוב אדרכתא אפילו
 אמטל'מלין תעמא לא דענא ורתא מנשר
 דעמא דלמלאה לישלשן ברתא דהאידאן ודענא
 קוהתא דבשבעות (דף לז: ושם) דייק טעמא
 דמשביע עזליבם דאיש פלוני כון הוא לא מנה
 לפלוני בן פלוני וחיבין וקחין קמח סיפא
 שישמון מפי החובע אמר שמואל כבא

חבתינו וכן פקד יש בכור (בכורות דף מט.) וכן דלהקלח כלישא בתרא אם כן אפילו ישקרא למילקא ושקרא לא חיישין בדמיסין דבוחוב (בבבא בתרא דף קכז) ודפורק כל הגט ודאיה דפולא פדמיס מידקא שיקרא ואת לא חיישין כלפניו למיחוי בשקרא אם כן ודאיה דאורחא דמקרא למיפדך ממילתא אינן דליקח דברקין ב' דבוחוב ור' (כא) זמי דבוח' ר' (מ) דליחיה ונדוי' ליה ומקשר' דתם דקח' ליתא לא קאי אפי' כפי' אלא בשקרא מילא לא מדרב נקמן ואין לו דראיה ממקשר' דברקין כפי' ואית' ליה שפיר קאמ' כקשורת מילא נשקעין כלל בהיתא דבוחבות דאריי' פדמיס מדרב כפי' לא למקמי מביד' לחידי' ושואל מדרב' נתן אי נמי שנתן לו במעמד שלשון ומידה בהיתא דבבורות דצריך אי בוקח ליתן במעמד שלשון דברקין כפי' דלא ניתקח לבנות מתיחם כמו משפוח דהחביל' גזל להקלח וקאחלו' לחידי' פדמיס בוכותו ב' שמת' באי' ר' (קמט) שדחוק למשפוח דהקלח' וכן ברשום שנתן לו מיץ מקיף ליתן דברקין וכל' כלישא דאיה דקח' לישאנא אמשלטי' ו' נתקן ודול' לא חתיישא בעקליס שניהם אין יכולין להקלח בדמיסנע בפ' רבי מ' דה' הגל' כול' דהקלשה ר' ה' חלקא אינן שאל' יכול להקלח חבתינו חתישא וטעמא דה' שנתן למקח' דמולח (בבבא) (פסוק ד' קט) דכ' פסא דקח' וסית' ויש ר' ודאיה אקדח' ליה ויש דלחוס דמקלח בעיקסא מידי' שלא נתן דלחא' נעד' דבהקד' (בבבא ד' מו.) דבבוח' ר' (מ) דבבורות ו' זמי פדיון כול' כישול' להרשות אינן שנתן לכה' ע' מ' דלחא' לאל' נתנו לו דקיימא' כל' כמשפוח דאמ' דתם כמקור' להתייא שמועקא' (שם) דפדור' מנ' בתוך דראיה מנ' פדיון:

[illegible][illegible]

תְּשׁוּבוֹת וְנִמְצָאוּ מִרְפָּה 23
תְּשׁוּבוֹת וְנִמְצָאוּ מִרְפָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר בְּשֵׁנִי אֵלּוּ גְמ' א
עֲקִיבָא דְאִי ר' עֲקִיבָא הָאִמֵּר דְּבַר וְלֹא חֲצִי דְּבַר דִּתְנָא אֵל
חֲלִפְתָּא אֶעֱל ר' יוֹחָנָן בֶּן נּוּרִי לְלִמּוּד תּוֹרָה וְאִמְרִי לָהּ רַבִּי

בדבר הזה ואף אמר נודעתי לא בחבתינו אורכתא אמטלטיש ווי מילי דכרפרא אגל אל ארץ ישראל דקא ליין שארץ בראש פסוקט וזל בחבתינו אמטלטיש דכרפרא משום דר' יושען (דף כ"ג) לדיקא לררפ פפי אשוראז דריתיי ומתבאמק מקמי לילסדנו תהי' בשבועות (דף כ"ג) ובבכורות (דף ע"ט) ב פרי' נודעתי דאמר לי ויהי' ליה למימחור פרי' דרוב פפי אמילתיה דר' וזאנ' חזון ברי מנחם דה' וזניה דרבי' שארץ אגל בחבתינו בלמוד ליתא לקושיא דר' אשיאז דבקים שטרות דקא חיישיל לר' אשיאז בשרא דבתי בלמוד נודעתי עמי ויהי' משני אמתינתי' שבעות דרובותיה וזניה אמתינתי' שבעות עמי לך פודין בקרן קטני' ברהיאי משנה דאין פודין ויש לומר דאיאז לאומקיה שאתאז דקדוקא אמ אכול ליה חמשה על ששתון פון דהוא עצמו אל תהי' כפי' מנחמה מרד מונו ש' לפסון (דף ע"ט) ואל תחמוס על מה שני טוהלי' בחלוב תרשאא אפי' זינא בלוקא ש' שאין א' זינא בלוקא אכריא אל עמי' לאשמוצי אלא וזאלי וזאלי ורעה יא' זינא במנמלי' ש' זינא בלוקא וזינא נמי בחבתינו אורכתא אפי' שאין וכול' לחטאות מונו שאין וכול' לחקדשי' דקחא' וזינא (דף פ"ד) מתי' לרד ומשמעי' נמי דהם דקרי' חטאות דקחא' אלא חטאות אמטלטיש' (דף ע"ט) וזינא פסוקי' דקחא' ויהי' שוה שעת' קדש' וזאלי פסוקי' חטאות ביאלי' תהי' קול' קדש' שמואל ב' ויודעה אנב אסיפא דבייתי ב' וזאנ' נפק לאיפרי' דה' חזון ומסיק משמע לשון ה' את השפעה כ"ב ד' ע' ו' ומסיק אלא תהי' ליה חזון ב' חטאי' כלל הספיר' ואין דקדוקא משקל ארתיהו' שמתות חזון שלשים אלא וכול' לחרשות' בנחלה דרהב' ע' ד' אל' ע' ב' שלשים ותרנבול' ו

כִּינֵן שִׁשֹּׁת בַּה פּוֹרְתָא אֶסְרָה. ואפילו למיד אין לשחיקה אלא בסוף נאסרת בפורתא קמא
שהאיסור תלוי במעשה ולא בשחיקה כדקאמרין בהשטות (חולין דף טז) א"ע' שאמר
המשולח תחתיו לבקרתו כדאמר עשה בה מעשה אסרה (אחרתא פורתא לא מתיב
בתשלומי ד' וז' ואפילו למיד שנה לשחיקה מתחילה ועד סוף דקאמרין לשון דביעין

דמיביתא. באיסקא: **אִסְרֵיהּ** הנאה ולא
דמריה שחיקת. וזו וקמה לי טעמא דלא דמריה
קדושת חופץ ליה דזו טביחה מתחת בעשר
בעלמא הוא כדאמרין בהשטות (שם) גבי שחוקת
הטאת בשבת בחצר לעז' חייב שלשה חטאות
ופריך אשחיתו חזן לא ליתבי מתחת בעפר הוא
דאסרה בשחיקה פורתא לעז' ויש לומר דהקם
נמי לא פריך אלא משום דבעי ראייה לפתח
אהל מועד וכיון דנאסרה בשחיקה פורתא לא
תוי לפתח אהל מועד ומה תאמר ומה דר' דלאו
דמריה קטבת את כל טובה נמי לא דמריה קטבת
דמיביתא שחך בה פורתא קנייה בשינוי מעשה ואש
לומר דלא חשיב שנינו מעשה קטבת בכך ואש
תאמר ומי דרבי מאיר דמתיב הכא והא בפרק
כיסוי הדם (חולין דף פה) ושם מפרש טעמא דר'
מאיר דלא בעי שחיקה ראייה משום דגמר
שחיקה משחיתו חזן דנרין שחיקה משחיתה
ואין נרין שחיקה מטיבחה משבוח טבח והכו אכל
הכא דמתיב וטבח אדרבה אית לן למיחך טפ
טביחה מטיבחה מסאני דליחך מטיבחה משחיתה
ויל דהכא איכא למימר דנרין שחיקה דעבידה
משחיתה דעבידה שאסור לו לגנוב ולשחוק
משחיתו חזן ואין נרין טביחה משבוח טבח והכו
השחיט שחוקת דמריה וקא דלא משני דכ' בפרק
כיסוי הדם (שם) משום דבשחוקת אוזן ואת גז
פגמים שחוקת את השחיט קודם שהוא שחוט
השחיט שחוקת דמריה ועיל דנרין דבר תאמר
בסיני מדבר תאמר בסיני אכל וטבח טבח לא
תאמר בסיני וקא דלא משני דהקם דכ' משום
דאית ליה שנינו אחריו ויהיה קשה בריש פ"ב
דיבמות (דף י"ה) אמר דין אחים מנאום ואין נרין
אחים מאדך א"ע' דשנים ישר עבדך אחים
אמרו לא תאמר בסיני ויל כיון דליפתין כבר בחד
דהקאן השקמה שחיקה גזון באותו ואת נמי
משום דנרין שחיקה משחיתה קסבר רבי מאיר ויש
לז לומר בכל מקום ולחכי בתשלומי ארבעה
וחמשה נמי שקמה שחיקה וליקא למימר
דאדרבה יולח בתשלומי ארבעה וחמשה טביחה
מטיבחה דשחיקה שאין ראייה לא שקמה שחיקה
ועינא הוא דרין באותו ואת נמי דקא כיון דאיכא

למימר הכי וחכי סכרא ודנרין דבר תאמר בסיני מדבר תאמר בסיני:

יִסְבֵּר לה כרבי שמעון דאמר דבר הגורם לממן כממון דמי. תימה ליל למימר דסבר כרבי שמעון וקא דר'
אמר בתגולא קמא (לשון דף עא) אימור דאמר ר' שמעון דקממון דמי דבר שעיקרו קממון דבר שאין עיקרו קממון גזון שחוק שחוקתו של יסרימי מי שקמה ליה אם כן רבי מאיר
דמתיב בשורף שחוקתו כדאמרין התם (לשון דף עא) ויש דמאן דדאין דקא דמריה מגבי ביה דמי שקרא מעללי כ"ש דמתיב דבר הגורם לממן ויל דאיכא נמי סכרא למימר איפכא
דע"כ לא מתיב רבי מאיר אלא בדינא דמריה בן בשורף שחוקתו של כדרי וכו' וצא בו שראי השקר לכל המבור ולגבות בו וכן במסכת גמא על גבי תבואתו של כדרי ראייה
התבואה לכל העולם אבל דבר הגורם לממן כמו שור הנסקל וקדשים שחייב באחריותו אינו ראוי אלא לזה שיקטרו בו עצמו לא לתיב רבי מאיר לחכי קאמר דסבר לה כרבי שמעון
ו"ט ולחכי קאמר דסבר לה כרבי שמעון משום דרבי שמעון קאמר בהקדא דחייב ארבעה חמשה דבר הגורם לממן אבל ממאי דמתיב רבי מאיר דקא דמריה אין לחוכי שחייב
ארבעה וחמשה דבר הגורם לממן וריבא מפרש בדינא דמריה כרבי מאיר אלא מדרגין כדמכא בסוף הובטן (לעיל דף סב) וע' תוס' לעיל נה. ד"ה חמור: **מִכְלָל** דבבליה
מתניתין מודה. קצת קשה דמה דיוק הוא זה: **מִכְלָל** וחדה לאחד מהם מהו. אליבא דרבי (ע"ה) מודה דקאמר דרבי כן בא עדים פטור מביע ליה דע"כ כשיש עדים מיירי

דאי באין עדים בודאקא לא יתייב בשום ענין:

לחכי **פְּטֵיר** דבני. דשחיקה שאינה ראייה היא וכדבר ר' שמעון: כיון דשחית בה פורתא
איפכא. משום ובתי מתיב דקא סלקא דעמך ישנה לשחיקה מתחילה ועד סוף
ומתחילה נאסרה משום ובתי מתיב ולענין תשלומי ד' וז' וטבחיו כולו בענין כדאמרין
לקמן כי גמר לה לאו דמריה קטבת שכבר איבדה ממנו קודם שחיקה ונאסרה עליו וקזה

ליה כמו שהשליכה לאור קודם שחיקה ומשלם
קרן ובפל וכו' וזו: גמיר וביחא הוא פטיר לעז'
הוא עובד בגמיר וביחא ולא בתחילה: **שִׁשֹּׁת**
בעליו לשומר. קודם שחוק וחיוב בית שומר
כו: דר' יעקב. בשליח שור שנגח ד' וז': מותיר.
ואמר לו ור' שלף לפניך נמצאת שאני ש
שור כלום גורם לממן הוא דקל שזן ומה קיים
שומר פטור את עצמו בו ואם יאבד ישלם דמיה
קדשים שחייב באחריותו. גב שנגב קדשים
מביט בעלים אם קיבלם בעליו עליו תאמרת
גזון דאמר דמי עלי עליה ותרפיה: **וְחֵיב**
לשלם כפל דא"ע' דלאו דמיה וקזה אלא
דהקדש כיון דגורם לממן הוא אית דמי ביד
בעי לשלומי כדמיה דמאי. מי מצית מוקפת
למתיב. דנגב וטבח ביום הכהמים כרבי מאיר
לחידה דאמר לוקה ומשלם וקא מוקמתי כו:
לרפואה ולכלבים. ואיטורין לאשמעתין א"ע'
דלכרי שמעון שחיקה שאינה ראייה לא שקמה
שחיקה דר' שמעון שחיקה קא חשיב לה אבל
ביום הכהמים פליגי דמתיב דאין לוקה ומשלם
וחדה לאחד מהו. על חלקו ומודה בקנס פטור
מהו. לחידה בשלם דמיה את חלקו כשיבאו

לשלם לחידה:

דלא

בגא מתיב רבא כרב נחמן גב שור של שני שותפין וטבחין והודה לאחד מהן מהו המ'שה
בקר אמר רחמנא ולא המ'שה חצאי בקר או דלמא חמשה בקר אמר רחמנא ואפילו
המ'שה חצאי בקר א"ל חמשה בקר אמר רחמנא ולא המ'שה חצאי בקר אויתביה גב
משל אביו וטבח וטבח ואח"כ מות אביו משלם תשלומי ארבעה וחמשה וקא חשיב א"ל
דמית אביו כמו שקדם והודה לאחד מהן דמי וקתני משלם תשלומי ארבעה וחמשה א"ל
הכא כמאי עסקין גזון שעמד אביו בדין אבל לא עמד בדין מאי אינו משלם תשלומי
ארבעה וחמשה אי הכי אדתיני סיפא גב משל אביו ומה ואח"כ טבח וטבח אינו משלם
בדין אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה א"ל הכי נמי אידי' דנסים רישא גב משל אביו
וטבח וטבח ואח"כ מות אביו נסיב סיפא נמי גב משל אביו ומה ואח"כ טבח וטבח
לצפרא א"ל המ'שה בקר אמר רחמנא ואפי' המ'שה חצאי בקר והאי דלא אמרי קר באריתא

דלא

דלא

דלא

בבא קמא. מרובה - פרק שביעי דף עב עמוד א - מותר מהדורת "אבן ישראל" - (שטיינזליץ) קפ"ז

אכלי בשרא ודורא. שרד בתענית יהי: **סיפא** לא קרינא ביה וטבחז בולו באיסורא. משמע אבל ככל מדרבנא איג' לאל עמד בין ואפי' ארבעה חומשה וזה מחייב א' לאו דבעין וטבחז בולו באיסורא וירשאו נמי קתי' חייב בארבעה חומשה ואיג' דאדירי בלא עמד ברין מבו בספא דאין דחולק בין רישא לסיפא אלא דברישא שבח ואח"כ

ולא אבלי בשער חדרא, לא דקדקתי טעמו של דבר. ומאי שנא סיפא, כיון דרישא אפי' לא עמד בדיון (קמור רחמנא) דרמשה בקר ואפי' תמשה חציא בקר סיפא בשמת אביו יאחר כך טוב ומכר למה לא ישלם לאחיו את חלקם. ומכאן, ברור שמשמע ש"מ. מדקתני מתניתין השוחט חולין בערה חיוב: אינה לשהיה אלא לכסות. הלכך כל כמה דעבא

דלא אכלי בשרא דתורא ואלא מאי שנא רישא
ומאי שנא סיפא א"ל רישא קרינא ביה ומכחו בולא
באסיורא סיפא לא קרינא ביה ומכחו בולא באסיורא;
תשומא ומצאנא טריפתא וכו'; א"ל רב חביבי מחזינא
לרב אשי ש"מ אינה לשחיטה אלא לבסוף דאי ישנה
לשחיטה מתחילה ועד סוף ביון דלשחט בה פורתא
אפרה אידך לא קא מתיב קא פתח א"ל רב הונא
בריה דרבא כי קא מתיב אהרנא פורתא א"ל רב
אשי לא מיתבי ומכחו בולא בעינן וליפא אלא קשיא
א"ל הכי אמר רב גמדת משמיה דרבא גזנן ששחט
קא דמינן לה אהא א"ל שמעון משום דרבי לוי קבא
גזנן אמר ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף א"ל רב
סבר רבי יוחנן חולין ששחטו בעגורה לא דאורייתא
דא

1 בְּרֵאשִׁית הָיוּ שְׁשָׁמֶם מֵימֵם מִימֵינוּ חֲזוֹן וְחֲזוֹן
 2 בְּנֵפִים. אוֹ הַשְׁלִימָן לְרוֹב דְּבָרָם טְבִיחָה הָיָה
 3 לְאִתְּחָא אֶתְּ עֵד הַשָּׁמַיִם מְדִירָה קִי בְּנֵי אֵתָה
 4 לְשִׁיחָה. אֵת הַשְׁמִיטָה נִקְרָאת אֵלָל לְכַסּוֹף תִּפְקַת
 5 מִתָּה לְעֵינֵי הַדְּמִיָּה קְדָשִׁים חֲזוֹן לְמַלְאָכָא
 6 חֲזוֹן לְמַלְאָכָא אוֹ מַחֲשָׁב לְשִׁמְעָן אֵתָה מַחֲשָׁבָה
 7 אֵתָה חֲשִׁב כְּפֹה שְׁחִיחָה מַחֲשִׁיחָה. עֵד כֹּה
 8 וְכָל כְּפֹה דְּחִשְׁבִּי אֵתָה חֲשִׁיחָה. חֲזוֹן עֲנִשְׁתָּה
 9 מְדִירָה. פְּלֹגָתָה אֵתָה מַחֲשָׁבָה דְּרִשְׁשִׁי חֲזוֹן
 10 דְּרִיחָתָה אֵתָה אֵת דְּרִיחָה

[illegible]

דאי' סיד דאורייתא מבי שושיט כו. במשמע דאי יתך מדרבנן חשיב דמרה שפיר ומתוך
הך יתך נראה דלדוק דתקריב ע"ז אסורה בתנאה דאורייתא מוקדמא לעיל ורמ'
שושט לע"ז אסורה מתיבתין כיון דשטח פורתא אקרה אידך לא דמרה קטבח ורוב דרבנן תורה
חשיב שפיר דמרה מידע יש לדחות דתקריב ע"ז אפי' לא אסורה בתנאה אלא מדרבנן
חשיב ליה שפיר לאו ידירה כיון דאסור בקמיס

בכל תנאות דאפילו קידש בו אין האשה מקודשת
בדומה בתוספתא קדושים (פד) ומקדש בין נסך
(ובני) בעורות לבוסים בר א"ע ש' שקדש בדמייה
אינה מקודשת אבל חילין בעורה אי הוי דרבנן
וקידש בו את האשה מקודשת לכך חשיב דמרה
דבסוף האיש מקדש (מקדשין דף גה) קטני גבי
חילין שששטו בעורה רבי שמעון אומר
מקודשת ופריך אלאמא קסבר רבי שמעון תוספתא
שששטו בעורה לאו דאורייתא כו' ומידע איסור
אביה דתוין דזאי דאורייתא יש לקדקד
משמעתיא דלעיל דפסרי רבנן שושיט לע"ז משום
שחיקה שאין ראויה ואי איסור אביה לא הויא
אלא מדרבנן לא הוי נחשב בכך שחיקה שאינה
ראויה כמו משעה דשבת למאן דאמר דרבנן
וא"ל דאי אסור באביה דאורייתא היינו על
כרחק משום דהקדשו למת ממאי טעמא נמי
היאסר בתנאה כמה וי"ל כיון דבתיב ויאכל
וגבר מתיב לאבאיה איחשבה ולא לתנאה: **רבא**
אמר מפאן ולתבא הוא נפסל: תימה ודרישו
הוא נפסל אפי' אמר למפרע הוא נפסל אמר מפאן ולתבא
אל תשת רשע עד רבא אמר מפאן ולתבא הוא נפסל עד וזמם חידוש הוא דהא תרי ותר'
גינהו מאי חיות דציית לחצי ציית לחצי חלקך אין לך בו אלא משעת חידוש ואילך איבא
דאמרי' רבא נמי פאפי' סבירא ליה דאמר למפרע הוא נפסל ותבא היינו טעמיה דרבא
משום

דאי' סיד דאורייתא. היכי מתרץ רבי יוחנן למתני' הא בפרקא קא מתקרא לה ב' קא
מתיב: בתשלומין: אתחוא פורקא. מתיב דבי היכי דזיי שחיקה לענן חילין בעורה
בתדולתה דזי נמי טביחה לענן תשלומין: וימרן בעלם. דאיבא וטבחו בלוו בעלם
שנאסרה בתנאה: **מתני'** משלמין לו את הכל. ובגמ' מוק' לך שדחומה תחלה על
התיבה: ותאריגונים משלמין ג'. לשרר ובבון
שדחומה ארזונים תחלה דאי ערי גביה חזומ
תחלה בשלמ' כל עדות מביחה דרלמא בעלים
מכדורו לא וכו' מיתמי אמאי משלמין בשלח
עדות שניה. והוא משלם בפל משום ראשונים
ותן פטורין דאין עדים משלמין קמון עד שישנו
שניה: בשלח כל דעדות. והוא פטור ותן פטורין
ואפי' חזרי וחזומה ארזונים תרי' כן אין משלמין
שחרי בשלח עדותן כפר ודחבשו דכין ולא גבב
לא טבח ואקבי לא מתיבוי אלא אענעו
שקתרו גופה של עדות וכי' אם חזומ שנים
הראשונים תחלה שערות שניה בשלח אלא
בשדחומה שניהם לא בטלה עדות ראשונה אלא
משלמין בפל **גמ'** לפסע נפסל. היערי גנין
וחזום על עדות זו באייר כל היעדות שהעדי
ביתנים פסולות דמשעת שיעד עדות זו נפסל:
מפאן ולתבא. מהשדחום אל תשת. ידך עש רשע:
פסדרא

הוא נפסל אפי' אמר למפרע הוא נפסל מההוא שעתא דאסחיד תוה ליה רשע ותתורה אמהה
אל תשת רשע עד רבא אמר מפאן ולתבא הוא נפסל עד וזמם חידוש הוא דהא תרי ותר'
גינהו מאי חיות דציית לחצי ציית לחצי חלקך אין לך בו אלא משעת חידוש ואילך איבא
דאמרי' רבא נמי פאפי' סבירא ליה דאמר למפרע הוא נפסל ותבא היינו טעמיה דרבא
משום

הוא נפסל אפי' אמר למפרע הוא נפסל מההוא שעתא דאסחיד תוה ליה רשע ותתורה אמהה
אל תשת רשע עד רבא אמר מפאן ולתבא הוא נפסל עד וזמם חידוש הוא דהא תרי ותר'
גינהו מאי חיות דציית לחצי ציית לחצי חלקך אין לך בו אלא משעת חידוש ואילך איבא
דאמרי' רבא נמי פאפי' סבירא ליה דאמר למפרע הוא נפסל ותבא היינו טעמיה דרבא
משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

משום

גמרא רבי בא בר בריוה דרבי חייא בר בא, רבי חייא בשם רבי יוחנן: לא שנו אלא לתוך הכוס, הא לתוכו – לא.

אמר רבי מנא: קשייתה קומי רבי בא: לא תני רבי יוחנן על סיפא. לא תני על רישא? בשביל שייחמו. הא להפשיך – לא! אתא רבי בא בר כהנא, רבי חייא בר אשי בשם רב: אם לחממן – אסור. אם להפשיך – מותר.

תני: נותנין חמין לתוך צונין, אבל לא צונין לתוך חמין; כדברי בית שמאי. ובית הלל אומר: בין חמין לתוך צונין, בין צונין לתוך חמין – מותר. במה דברים אמורים? בכוס. אבל באמבטי, חמין לתוך צונין – מותר, וצונין לתוך חמין – אסור. ורבי שמעון בן מנסיא מותר. אתיא דרב – כרבי שמעון בן מנסיא, רבי יוחנן – כרבי יוחנן בן נורי.

תני, רבי יוחנן בן נורי אומר: כמלא הוא אדם חבית של מים ונותנה כנגד המדורה, לא בשביל שתיחם אלא בשביל שתפיג צינתה. יורד הוא אדם וטובל בצונן ועולה ומתחמם כנגד המדורה; דברי רבי מאיר. והכמים אוסרין.

יאות אמר רבי מאיר! ומה טעמון דרבנן? ויבא ביי דמר רבי זעירא בשם רב יהודה: מותר להפשיך במקום שהיד שולטת. ואסור להפשיך במקום שאין היד שולטת.

אפילו במקום שאין היד שולטת, עד איכן? רבי יודה בר פזי, רבי סימון בשם רבי יוסי בן חנינה: עד שיהא נותן ידו לתוכה והיא נכוית.

הכל מודין בכלי שני – שהוא מותר. מה בין כלי ראשון מה בין כלי שני? אמר רבי יוסי: פאן –

[דף כ"ה ע"א]

היד שולטת. וכאן – אין היד שולטת. אמר רבי יונה: פאן וכאן אין היד שולטת. אלא עשו הרחק לכלי ראשון, ולא עשו הרחק לכלי שני. אמר רבי מנא: הוזן פינכא דאורזא – מסייע ליה לאבא. הוזן פינכא דגריסא – מסייע ליה לאבא. דאת מפני ליה מן אתר לאתר ועד כדון הוא רותח:

הלכה ה' מתני' האילפס והקדירה שהעבירן מרותחין – לא יתן לתוכן תבלין. אבל נותן הוא לתוך הקערה או לתוך התמחוי. רבי יהודה אומר: לכל הוא נותן, חוץ מדבר שיש בו חומץ וציר:

גמרא מהו ליתן תבלין מלמטה ולעלות עליהן מלמעלה? רבי יונה אומר: אסור, ועירוי בכלי ראשון הוא. חיללה דרבי יונה מן הדא: אחד שבישל בו, אחד שעירה לתוכו רותח.

אמר רבי יוסי: תמן – כלי חרס בולע. תבלין – אינן מתבשלין.

התיב רבי יוסי בי רבי בון: והתני: אף בכלי נחושת בן! אית לך למימר: כלי נחושת בולע?

מהו לערות מן הקולות? אמר רבי חנניה בריה דרבי הלל: מחלוקת רבי יונה ורבי יוסי.

רבי יצחק בר גופתא בעא קומי רבי מנא: עשה בן בשבת – חייב משום מבשל. עשה בן בבשר וחלב – חייב משום מבשל. אמר ליה: ביי דמר רבי זעירא: ואי זהו חלוט ברוז? כל שהאור מהלך תחתיו.

רבי יודה אומר: לכל הוא נותן, חוץ מדבר שיש בו חומץ וציר. על דעתיה דרבי יודה – מלח בציר, יין בחומץ:

הלכה ו'

מתני' אין נותנין כלי תחת חגור לקבל בו את השמן. ואם נתנו מבעוד יום – מותר. ואין נאותין ממונו, לפי שאינו מן המוכן.

גמרא רבי חגי בעי: כמה מבעוד יום, ונתודע לו משחשיכה.

חברייא בעו: כמה בשבת, ונתודע לו בשבת הבאה? אמר רבי יוחנן: אין לך דבר שהוא בעינו ואינו בהכנו?

[דף כ"ה ע"ב]

אלא דבר אחד בלבד.

התיב רבי אלעזר: הרי שמן בגר, הרי בעינו הוא ואינו בהכנו! לכן נתנו משעה ראשונה שויכלה בגר. התיב ריש לקיש: הרי חיטין בזריעה בעינן הן, ואינו בהכנו! לך נתנו משעה ראשונה שויכלו בפרקע.

התיבון: הרי ביצים לאפרוחים, הרי בעינן הן, ואינן בהכנו! לך נתנו משעה ראשונה שיעשו אפרוחים.

התיב רבי ירמיה: הרי עטורי סוכה, הרי בעינן הן ואינן בהכנו! שנייא היא, דאמר רבי אבמי אחוי דרבי יוסי: כל שבעה הן במילין על גב סוכה, מיכן והילך – בהכנו הן.

התיב רבי חיננה: הרי מוכין שנתפזרו, הרי בעינן הן ואינן בהכנו! הכא בכלים, ומה דאת אמר תמן – באכלין.

התיב רבי נסא: הרי מוקצה שיכש ולא נגע בו, הרי הוא בעינו, ואינו בהכנו! הכא – בכלים, ומה דאיתמר תמן – באכלין:

הלכה ז' מתני' מטלטלין גר חדש, אכל לא ישן. רבי שמעון אומר: כל הנרות מטלטלין, חוץ מן הגר הדולק בשבת.

גמרא התיב רבי חיאי בר אחא: והא תנינן:

[דף כ"ו ע"א]

בופין סל לפני האפרוחים שיעלו ושיירדו: אמרין: הדיא דרבי יהודה. דתני: כל הנרות מטלטלין, חוץ מן הנר הדולק בשבת; דברי רבי מאיר. רבי יודא אומר: נר חדש מותר לטלטלו. וישן אסור לטלטלו. רבי שמעון אומר: כל הנרות מטלטלין חוץ מן הנר הדולק בשבת. ככה – מותר לטלטלו.

רבי ירמיה ורבי בא, תריהון בשם רבי יוחנן: חד אמר: דברי רבי מאיר, כל המיוחד לאיסור – אסור. וחרנה אמר: כל שייחדו לאיסור – אסור. ולא ידעינן מאן אמר דא, ומאן אמר דא. מן מה דמר רבי חנינה, רבי ירמיה שאל: הוה לרבנן לא במיוחד לאיסור הוא? הוי: הוא דו אמר כל המיוחד לאיסור – אסור.

מאן דמר מיוחד – כל שבין ייחדו. ומאן דמר ייחדו – הא מיוחד לא.

מתניתין פליגא על מאן דמר כל המיוחד לאיסור – אסור! דתנינן תמן: מוכנה שלה, בזמן שהיא נשמטת – אינה חיבור לה. ואינה נמדדת עמה. ואינה מצלת עמה באהל המת. ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש בתוכה מעות. ותני עלה: היו עליה מעות ונפלו – נגררת!

אמר רב ששת: דרבי שמעון היא. דרבי שמעון אומר: ככה – מותר לטלטלו.

אמרין: למה לית אגון פתרון לה דברי הכל היא – בשוכח? לית את יכיל! דתנינן תמן: אם אינה נשמטת – חיבור לה. ונמדדת עמה. ומצלת עמה באהל המת. וגוררין אותה בשבת אף על פי שיש בתוכה מעות. אית מימר חכא: דברי הכל היא בשוכח?

מתניתא פליגא על מאן דמר: כל המיוחד לאיסור – אסור!

[דף כ"ו ע"ב]

דתנינן: האבן שעל פי החבית – מטה על צדה ונפלת. רבי בא בשם רבי חיאי בר אשי: פתר לה רב: בשוכח.

ומן דבתרה, היתה בין החביות – מגביהה ומטה על צדה והיא נופלת. עוד היא פתר לה רב: בשוכח.

מתניתא פליגא על מאן דמר: כל המיוחד לאיסור – אסור! דתנינן: בופין סל לפני האפרוחין שיעלו ושיירדו. ותני עלה: עלו מאליהן – אסור לטלטלו. אמר רבי בון בר חיאי קומי רבי זעירא: תיפתר, במאוס. אמר ליה: והתני רבי הושעיה: אפילו סאה, אפילו תרקב. אית לך מימר: סאה ותרקב –

מאוסין הן?

רבי ירמיה בשם רב: הלכה כרבי מאיר. שמואל אמר: הלכה כרבי יהודה. רבי יהושע בן לוי אמר: הלכה כרבי שמעון.

בעון קומי רבי יוחנן: את מזה את אמר? אמר לוי: אני אין לי אלא משנה! כל הנרות מיטלטלין - חוץ מן הנר הדלק בשבת.

רבי שמעון בן לקיש הורי באמרבוליס: מנורה קטנה - מותר לטלטלה.

רבי חלב ורבי אבהו. קומי רבי חלב - לא מעברין. קומי רבי אבהו - מעברין.

רבי יסא סלק גבי רבי תנחום בר חייה, בעא מיבערתיה קומי. אמר ליה: בפנינו, רבי יוסה גליליא סלק קומי יוסי בן חנינה, בעא מיבערתיה, אמר ליה: מאן שרא לך? אשכחתי, רב ורבי יוחנן - אילין דאסרין חדא. רבי יהושע בן לוי ורבי שמעון בן לקיש - אילין דשריה חדא.

רבי לעזר בר חנינה: מעשה היה וטילטלו פומט מתחת הנר בשבת. מה אנן קיימין? אין כרבי מאיר - אפילו פומט יהא אסור. אין כרבי שמעון - אפילו נר יהא מותר! אלא, בן אנן קיימין: כרבי יודה, דרבי יודה דו אמר: נר - מאוס. פומט - אינו מאוס.

תני: נר שהוא מונח על גבי טבלה - מסלק את הטבלה והנר נופל. אמר רבי יוחנן: קרוב הוא זה לבוא לידי חיוב הטאות.

[דף כ"ז ע"א]

לפניו - משום מכעיר. לאחריו - משום מכבה. שמואל בר אבא קומי רבי יסא: בכבה. אמר ליה: תתנה דעתך.

מה אנן קיימין? אין כרבי מאיר - אפילו טבלה תהא אסורה. אין כרבי שמעון - אפילו נר יהא מותר. אלא, כהן כרבי יודה, דרבי יודה אמר: נר - מאוס. טבלה - אינה מאוסה.

תני: אם התנה עליו - יהא מותר. מה אנן קיימין? אין כרבי מאיר - אפילו התנה עליו אסור. אין כרבי שמעון - אפילו לא התנה עליו יהא מותר. אלא בן אנן קיימין: כרבי יודה, דרבי יודה אמר: נר - מאוס. טבלה - אינה מאוסה.

מה חמית מימר: כרבי יודה אנן קיימין? דתני: נר שהוא מונח אחורי הדלת - פותח ונועל בשבת, ובלבד שלא יתכוין לא לכבות ולא להבעיר. רב ושמואל פתרינ ליה: בשוכה, ומקללין מאן דעבד בן. וברת ה' לאיש אשר יעשה ער וענה. (מלאכי ב' יב).

מאן אית "כל המיוחד לאיסור - אסור"? לא רבי מאיר? הוי: מאן תנא "אם התנה עליו - מותר"? רבי שמעון. אבל בום וקערה ועששית אף על פי שכוונו - אסור ליגע בהן.

רבי טובי בשם רב חסדא: אפילו ברבי שמעון דו אמר תמן – מותר, מוּדִי הוּא הָכָא – שֶׁהוּא אָסוּר. שֶׁאִם אוֹמֵר אֵת לֹזֶן שֶׁהוּא מוֹתֵר – אֵף הוּא מַכְבֵּה אוֹתָן וּמְשַׁתְּמֵשׁ בָּהֶן.

אָמַר רַבִּי מִנְאִי: בְּקִדְמִיתָא הוּיֵנן סְבָרִין מִימֵר: מַה פְּלִגְוִן בְּאוֹתוֹ שֶׁכֵּבָה? בְּשִׁנְרָרוּ הָעֵקֶבְרִים אֵת הַפְּתִילָה, בְּאַפּוּצָה. וְאַפִּילוּ תִימָא בְּשֵׁלָא גָרְרוּ הָעֵקֶבְרִים אֵת הַפְּתִילָה, וְאַפִּילוּ תִימָא שְׁלָא בְּאַפּוּצָה, בְּשִׁישׁ בְּתוֹכוֹ שָׁמֹן.

[דף כ"ז ע"ב]

תַּמָּן תְּנִינָן: נִטִּיל אָדָם אֵת בְּנוֹ וְהָאֶבֶן בְּיָדוֹ, וְכִלְכְּלָה וְהָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ. וְתַנִּי דְּבֵית רַבִּי: הָאֶבֶן וְהָאִזְכָּלִין בְּתוֹכָהּ. לֹא הוּיֵנן אֲמָרִין כְּלוּם! שְׁחָרִי רַבִּי רוּמְנוֹס הוֹצִיא מִחֻתָּה מִשָּׁל בֵּית רַבִּי מְלִיאָה גְּחָלִים בְּשִׁבְתָּ. אֵית לָךְ מִימֵר גְּבִי גְּחָלִים – אַפּוּצוֹת הֵן? אֵלָּא, בְּשִׁישׁ לְתוֹכוֹ שָׁמֹן.

אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ: קְיָמְתִּיה: קָרְטִים שָׁל בּוֹסָם הִיָּה בָּהּ.

רַבִּי בָּא בַר חֵיָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: תַּרְבוּס – אָסוּר לְטַלְטְלוֹ. הוֹרִי רַבִּי אָמִי: מוֹתֵר. רַבִּי יִרְמְיָה חָמִי לֹזֶן מְטַלְטְלִין לִיה גּוֹ סְדְרָא רוּבָא, וְלֹא הָיָה מְמַחֶה בְּיָדוֹ. דְּבֵית רַבִּי יִצְחָי אֲמָרִין: עַד שְׁלֹשָׁה – כְּכֶסֶּא, מִיכָן וְהִילָךְ – כְּסוּלָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵה בִּי רַבִּי בּוֹן: מֵאֵן דְּשָׁרִי – בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן! דְּתַנִּי: לֹא יִגְרַר אָדָם אֵת הַמָּטָה וְאֵת הַכֶּסֶּא וְאֵת הַסַּפְסָל וְאֵת הַקְּתִידָרָה – מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חֲרִיין. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מֵתִיר.

רַבִּי בָּא בְּשֵׁם רַבִּי חוּנָא, רַבִּי חֲנִי בְּשֵׁם רַבִּי יְעִירָא, רַבִּי יוֹסִי בְּשֵׁם רַבִּי אֵילָא: מוֹדִין חֲכָמִים לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּכֶסֶּא שְׂרָגְלוֹ מוֹשׁוּקֶעַת בְּטִיט – שְׁמוּתֵר לְטַלְטְלוֹ. כְּמָה דְּתִימֵר מוֹתֵר לְטַלְטְלוֹ, וְדִכְוּתָּה מוֹתֵר לְהַחֲזִירוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: אֵף אֲנִי גְּמִי תְּנִינָן: נִטִּילִין בְּשִׁבְתָּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן: דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן הִיא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן: מִתְּנִיתָא אֲמָרָה בּוֹן! כָּל הַכֵּלִים אֵינָן נִגְרָרִין, חוּץ מִן הָעֵגְלָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא כּוּבֶשֶׁת.

רַבִּי חוּנָא בְּשֵׁם רַבִּי: לְעִנְיֵן שַׁבָּת אֵיתְאָמְרַת. חוֹקִיָּה בְּשֵׁם דְּבֵית רַבִּי יִצְחָי: לְעִנְיֵן חוֹקוֹת אֵיתְאָמְרַת. רַבִּי יוֹסֵה מְשׁוּם דְּבֵית רַבִּי יִצְחָי: לְעִנְיֵן טוּמְאָה אֵיתְאָמְרַת.

רַבִּי אֲחָא בַר חִינְנָא, רַבִּי יִסָּא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: מְנוּרָה קְטַנָּה – מוֹתֵר לְטַלְטְלָהּ. וְלֹא כְּלִי הוּא? וְלֹא כָּל מַה שֶּׁבְּבִית – מִן הַמוֹכֵן הוּא? אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן: תִּיפְתֵּר, שְׁלֻקָּהָ עֲמוּ לְסַחֲרָה. אוֹ שְׂבָאָת עָרֵב שַׁבָּת עִם חֲשִׁיכָה וְלֹא שְׁמַעְתָּ מִינָּה כְּלוּם:

הַלָּכָה חִי

מתני' נותנין כלי תחת הנר לקבל ניצוצות. ולא יתן לתוכו מים, מפני שהוא מכבה:

גמרא הכא אתא אמר: אין נותנין כלי תחת הנר לקבל ניצוצות, ולא יתן לתוכו מים מפני שהוא מכבה. והכא אתא אמר: נותנין כלי תחת הנר. כאן – שיש לו צורך בשמן, וכאן –

[דף כ"ח ע"א]

אין לו צורך בניצוצות:

ולא יתן לתוכו מים, מפני שהוא מכבה. רבי שמואל בשם רבי זעירא: דרבי יוסי היא.

דאמר רבי יוסי: הוינן סבירין מימר: מה פליגין רבי מאיר ורבנן? בשעשה מחיצה של כלים. אבל אם עשה מחיצה של מים – לא.

מן מה דמר רבי שמואל בשם רבי זעירא: דרבי יוסי היא, הדיא אמרה: אפילו עשה מחיצה של מים – היא המחלוקת:

הדרן עלך פֶּרֶק בִּירָה

פֶּרֶק רְבִיעִי

הִלְכָה א'

מתני' במה טומנין? ובמה אין טומנין? אין טומנין לא בגפת, ולא בזבל, ולא במלח, ולא בפסיד, ולא בחול, בין לחין בין יבשין.

לא בתבן, ולא במוכין, ולא בזוגין, ולא בעשבים, בזמן שהן לחין, אבל טומנין בהן פשהו יבשין.

טומנין בכסות, ובפירות, ובכנפי יונה, ובנעורת של פשתן, ובנסורת של חרשין דקה.

רבי יהודה אוסר בדקה, ומתיר בגסה:

גמרא לפי שהדברים הללו רותחין ומרתיחין, והוא נוטלן והן תשים לתוך ידו ומחזירן, והן מוסיפין רתיחה – לפיכך אסרו לטמון בהן.

וכרבי לעזר בן עזריה: דרבי לעזר בן עזריה אמר: קופה מטפה על צדה וגומל. וכרבנן דתמן דינן אמרין

[דף כ"ח ע"ב]

אם היתה יורה – מותר. ותמן תנינן: ספק חשיכה ספק לא חשיכה. מפני שלא חשיכה. הא אם חשיכה – אסור לטמון בהן? תמן אמרין: מפני ביטול בית המדרש.

אמר רבי בא: מפני החשד, שאם אומר את לו שהוא מותר – אף הוא אינו עושה אותן כל צורכו מבעוד יום. מתוך שאת אומר לו שהוא אסור – אף הוא עושה אותו כל צרכו מבעוד יום.

מה נפק מן ביניהן? למזון שלג וצנין. על דעתיה דרבי בא – מותר. ועל דעתן דרבנן דתמן – אסור.

אסרו טמינה – מפני פירה. אסרו פירה – מפני טמינה.

אסרו פירה שהכלה ממועט – מפני פירה שהכלה מרובה. אסרו תבשיל שנתבשל כל צורכו – מפני תבשיל שלא נתבשל כל צורכו. אסרו חמין – מפני תבשיל שנתבשל כל צורכו. חזרו והתירו חמין.

תני:

[דף כ"ט ע"א]

אין טומנין ברמין. אמר רבי זעירא: הוה אמרה, אפר שצנן – מותר למזון בו. בהוה ברתיה דרבי ינאי הוות משמש קימאי אבוי, והוות מעלה קימאי תבשילין רותחין. אמר לה: הוה איתעבידא? אמרה לו: במרא וגופתא. אמר לה: לא תהי עבדה בן, אלא במרא גו קופתא. ויהבה קופתא על גופתא. אמר רבי זעירא: בהוה רבי חנינא פליג.

דרש רבי אחא בשם רבי חנינא: הנפת מלמטן ותכן מיכן ומיכן – אסור. ומודה בה רבי ינאי. אבין בעי: בללן מה הו? נישמעניה מן הדא: טומנין בבסות ובפירות ובכנפי יונה. רבי יוסה בן פזי בשם רבי יוסי בר חנינא: הוה דתימור, בשלא רבת רקבוביתן. אכל אם רבת רקבוביתן – אסור למזון בהן:

ולא בחול. תמן תנינן: מטילין אותו לחול בשביל שימתין. הוה חלא מירתח רתחא. ומיצן צוננת. הוה תכן בעל פקדון הוא כמה דאת יהיב ליה הוא יהיב לה.

כל דבר שפריחין אותו מן הבותל – אסור למזון בו. אמר רבי יוסי מן מה דתנינן תמן: טומנין בו, הוה אמרת: אין מרחיקין אותו מן הבותל.

התיב רבי חגי: והתני: והמשכיר בית לחבירו – לא יעשנו אוצר של תבואה. ליידיא מילא? לא מפני המוץ? אמר רבי חנניה: מפני העכברים.

אמר רבי פנחס בי רבי חנינא: אם מפני העכברים – ניתני אפילו אוצר של כל דבר! הוי: יאות קשי רבי חגי.

אֶתִּיב רַבִּי שְׁמִי: הָרִי סְלָעִים מִרְחִיק אוֹתָן מִן הַכּוֹתֵל. מִעֲתָהּ, אָסוּר לְטַמּוֹן בָּהֶן! אָמַר רַבִּי יוֹסִי: לֹא שֶׁהַסְּלָעִים מִרְתִּיחוּ, אֲלָא שֶׁהֵן עוֹשִׂין חִלּוּדָה, וְהֵן מוֹלְקִין אֶרְעֵיתוֹ שֶׁל כּוֹתֵל.

וְהָא תַנִּי: אֵין טוֹמְנִין בְּסְלָעִים! תִּפְתָּר: בְּסְלָעִים שֶׁל בָּסָף.

אֵית תַנִּי תַנִּי: טוֹמְנִין בְּסְלָעִים. וְאֵית תַנִּי תַנִּי: אֵין טוֹמְנִין. אָמַר רַב הִסְדָּא: מֵאֵן דְּמַר טוֹמְנִין – בְּשֶׁל זָהָב שֶׁל נְחוּשֶׁת. מֵאֵן דְּמַר אֵין טוֹמְנִין – בְּסְלָעִים שֶׁל בָּסָף.

לֹא סוּף דְּכָר לַחִין. אֲפִילוּ יִבְשִׁין שְׁנַתְלַחֲלוּ. מִן אֵילִין מוֹכִין. וּמוֹכִין – לֹא כִּיבִישִׁין שְׁנַתְלַחֲלוּ הֵן! רַבִּי יוֹחָנָן בַּר שִׁילָא: הָדָא אָמְרָה:

[דף כ"ט ע"ב]

הֵן דְּכָמַר אֵיידָה – צָרִיד מִחִסְרִתִּיה צִיבָהָר, דְּהוּא אֶתִּי מִיסַב וְהוּא שֶׁפָּכָה וּמִרְתָּחָה.

תַמּוֹן תַנִּינָן: בֵּן בְּנִפְתַּת חֲדָשָׁה. אָכַל בִּישְׁנָה – טָהוֹר. וְאֵי זֹו הִיא חֲדָשָׁה וְאִיזוּ הִיא יִשְׁנָה? רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן בָּשֶׁם רַבִּי יוֹחָנָן: חֲדָשָׁה – בְּתוֹךְ י"ב חוֹדֶשׁ. יִשְׁנָה – לְאַחַר י"ב חֲדָשׁ:

טוֹמְנִין בְּכִסּוֹת וּבִפְרִיזוֹת וּבְכַנְפֵי יוֹנָה. רַבִּי יוֹדָא בַר פִּזִּי בָשֶׁם רַבִּי יִרְמְיָה בַר חֲנִינָה: הָדָא דְתִימַר – בְּשִׁילָא רַבָּת רַקְבוּבִיתָן. אָכַל רַבָּת רַקְבוּבִיתָן – אָסוּר לְטַמּוֹן בָּהֶן:

וּבְנִעּוּרָת שֶׁל פֶּשֶׁתָן וּבְנִסּוּרָת שֶׁל חֲרָשִׁין. אֲנִן תַנִּינָן נְסוּרָת. תַנִּי דְבֵית רַבִּי: נְעוּרָת. הָדָא אָמְרָה, הִיא הָדָא הִיא הָדָא:

הַלָּכָה ב'

מִתְנִי' טוֹמְנִין בְּשִׁלְחִין, וּמִטְלָטְלִין אוֹתָן. בְּגִיזֵי צִמָּר, וְאֵין מִטְלָטְלִין אוֹתָן. כִּיצַד עוֹשָׂה? נוֹטֵל אֶת הַכִּיסוֹי וְהֵן נוֹפְלוֹת.

רַבִּי אֱלֶעָזָר בֵּן עֲזַרְיָה אוֹמַר: קָפָה מִטָּה עַל צִדָּה וְנוֹטֵל, שְׁמָא יִשּׁוּל וְאִינוּ יָכוֹל לְהַחְזִיר. וְהַכִּמִּים אוֹמְרִים: נוֹטֵל וּמַחְזִיר.

גְּמָרָא רַבִּי יוֹדָה בֵּן פִּזִּי בָשֶׁם רַבִּי יוֹנָתָן: הָדָא דְתִימַר – בְּנִתּוּנִין אֲצֵל פַּעַל הַבֵּית. אָכַל בְּנִתּוּנִין בְּאַפּוֹתִיקִי – לֹא בָדָא.

בְּגִיזֵי צִמָּר, וְאִין מִטְלָטְלִין אוֹתָן. רַבִּי יוֹדָה וְרַבִּי יוֹחָנָן: הָדָא דְתִימַר: בְּנִתּוּנִין בְּאַפּוֹתִיקִי. אָכַל בְּנִתּוּנִין אֲצֵל פַּעַל הַבֵּית – לֹא בָדָא.

רַבִּי יִרְמְיָה בָשֶׁם רַב: פּוֹרְשִׁין מִחֻצָּלָת עַל גְּבִי שְׁיִיפוֹת שֶׁל לְבִינִים בְּשֶׁבֶת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר רַבִּי: אֲנִי לֹא שָׁמַעְתִּי מֵאַבָּא. אֲחוֹתִי אָמְרָה לִי מִשְׁמוֹ: בִּיצָה שְׁנוּלָדָה בְּיוֹם טוֹב – סוֹמְכִין לָהּ כָּלִי בַשְּׁבִיל שֶׁלֹּא תִתְגַּלְגַּל. אָבֵל אֵין בּוֹפִין עָלֶיהָ אֶת הַכָּלִי. וְשִׁמּוּאֵל אָמַר: בּוֹפִין עָלֶיהָ כָּלִי.

אָמַר רַבִּי מְנַא: וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִהְיֶה

[דף ל' ע"א]

הַכָּלִי נֹגַע בְּגוֹפוֹ שֶׁל בִּיצָה.

תָּנִי רַבִּי הוֹשַׁעְיָה: מַחִיל שֶׁל דְּבוּרִין – פּוֹרְסִין עָלֶיהָ סְדִין, בְּחֶמְהָ מִפְּנֵי הַחֲמוּמָה, וּבְגָשְׁמִים מִפְּנֵי הַגָּשְׁמִים. מַדָּה? כָּרֵב? כְּשִׁמּוּאֵל? כָּאֵן – מִלְּמַעְלָן. כָּאֵן – מִלְּמַטָּן.

רַבִּי בִּיסְנָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסִי בַר חֲנִינָא: חָפִי לְסוּמָת – אָסוּר לְטַלְטֵלָן. מִצְדָּתָה הוּוֹן פְּרִיסָן וְהוּוֹן מִשְׁטָרְפָן גּוֹ שִׁימְשָׁא, אֲתוֹן שְׁאָלוֹ לָרַב: מַדָּה מְטַלְטֵלְתָן? אָמַר לוֹן: חֲשָׁבוֹן עָלֶיהָ מִתְּנִינָן תַּחוֹת רְשִׁיכוֹן, וְשָׂרִי לְכוֹן מְטַלְטֵלְתָן.

רַבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רַבִּי יִרְמְיָה: רֵאשֵׁי כְּלוֹנְסוּת שְׁחִישָׁב עָלֶיהָ מֵאֲתָמוּל – מוֹתֵר לְטַלְטֵלָן.

רַבִּי יוֹנָה וְרַבִּי יוֹסִי סֶלְקוֹן לְסִדְרָא דְּבַר עוּלָא, דִּתְהוּה רַבְעָה תַּמּוֹן, וְהוּה תַּמּוֹן רֵאשֵׁי כְּלוֹנְסוּת. אֲתוֹן וְשִׁאֲלוֹן לִיָּה? מַדָּה לְטַלְטֵלָן. אָמַר לוֹן: אִם חֲשַׁבְתָּם עָלֶיהָ מֵאֲתָמוּל – מוֹתֵר לְטַלְטֵלָן, וְאִם לֹא – אֵין אַתָּם מוֹתְרִין לְטַלְטֵלָן.

תָּנִי רַבִּי חֶלְפָתָא בַּר שְׂאוּל: מוֹכִין שְׁחִישָׁב עָלֶיהָ מֵאֲתָמוּל – מוֹתֵר לְטַלְטֵלָן. תָּנִי רַבִּי יוֹסִי בֶן שְׂאוּל: צָבֵר שֶׁל קוֹרוֹת שְׁחִישָׁב עָלֶיהָ מֵאֲתָמוּל – מוֹתֵר לְטַלְטֵלָן.

רַבִּי יוֹסִי, רַבִּי חֲנִינָה בְּשֵׁם רַבִּי יִשְׁמַעְיָאל בִּי רַבִּי יוֹסִי, רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אֲחָא, רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי, רַבִּי חֲנִינָא בְּשֵׁם רַבִּי יִשְׁמַעְיָאל בִּי רַבִּי יוֹסִי: אָבָא – שְׁלַחַה הָוָה, וְהָוָה אָמַר לָנוּ: קִשְׁרוּ לָכֶם רֵאשֵׁי גּוֹזִיּוֹת, וְאַתָּם מוֹתְרִין לְטַלְטֵלָן לְמַחֵר. חֲזַקְיָה אָמַר: אֲפִילוֹ מֶלֶךְ.

רַב אָמַר: חֲרִיּוֹת שְׁגִידָעֵן לְשִׁכִּיבָה – אֵינָן צָרִיכוֹת קִישוּר. לְאַהֲלִין – צָרִיכוֹת קִישוּר. רַב אָבָא בַּר חֲנָה אָמַר: בֵּין לְשִׁכִּיבָה בֵּין לְאַהֲלִין – צָרִיכוֹת קִישוּר.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה: וְלֹא דְמוֹ קִישוּרִיָּה דְּרַב בְּאֹהֲלִין לְקִישוּרִיָּה דְּרַב אָבָא בַּר חֲנָה בְּכִלִּים. קִישוּרִיָּה דְּרַב בְּאֹהֲלִין – עַד שִׁיקְשׁוּר אֶת כָּל הַקּוֹצִין. קִישוּרִיָּה דְּרַב אָבָא בַּר חֲנָה בְּכִלִּים – עַד שִׁיחֶיָּה עָלֶיהָ תוֹאֵר כָּלִי. אִם אֹמַר אֵת: עַד שִׁיקְשׁוּר אֶת הַקּוֹצִין – אֵין מַעֲשֶׂה גְדוֹל מִזֶּה.

רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְּשֵׁם רַבִּי יוֹנָתָן: לְעוֹלָם אֵל יִמְנַע אָדָם עֲצָמוֹ מִלִּילָד לְבֵית הַמִּדְרָשׁ! שְׁחָרִי כְּפָה פְּעָמִים נִשְׁאָלָה הִלָּכָה זֶה בִּיבְנָה

[דף ל' ע"ב]

עריבת תירדן למה היא טמאה? ולא אמר אדם דבר. עד שבא רבי חנינה בן אנטיגנס ודרשה בעירו, עריבת תירדן למה היא טמאה? מפני שממלין אותה פירות ומוליכין אותה מן הים ליבשה ומן היבשה לים.

ועוד דבר אחר דרש: תריות שנגדען, בין לשכיבה בין לאהליון – צריכות קישור.

התיבון: הרי נדידייא דאשקלון! אמר רבי יצחק בר לעזר: שניא היא, שמקצתן בים ומקצתן ביבשה. אתיין דרבי בא בר חנה – ברבי חנינא. דמר רבי חנינא: עולין חיינו עם רבי לחמת גרר, והיה אומר לנו: בחרו לכם חלקי אבנים, ואתם מותרין למלטלן למחר.

רבי זעירא אמר: עד שיגקדם.

הכרייא אמרי: עד שישפשף.

וצפוראי אמרין: עד שיהשוב.

רבי יוחנן אמר: עד שיהא עליהן תואר כלי.

אשכחת, אמר רב חנה בר אבא ורבי יוחנן ורבי יונתן – חדא. רב ורבי זעירא ורבי ישמעאל בי רבי יוסי – חדא. ציפוראי ורבי יוסי בן שאול ורבי הלפתא בן שאול – חדא. הכרייא – לית להון זוג.

הלכה ג'

מתני' אם לא כסוה מבעוד יום – לא יכסנו משתחשד. כסוה ונתנגלה – מותר לכסותו. כמלא את הקיתון ונתן לתחת הכר, או תחת הכסת:

גמרא גמלו מבעוד יום – מהזיר מבעוד יום. גמלו משחשיכה – מהזיר משחשיכה. גמלו מבעוד יום וקדש עליו היום?

רבי בא בשם רב יהודה: אם נתקלקלה הגומה – אסורה.

ומכירה לכירה – מותר. מן שהוא דמר רבי לעזר בשם רבי יהושע: משרת חייתי את רבי חייא הגדול, וחייתי מעלה לו חמין מדיוטי התחתונה לדיוטי העליונה ומהזירין לכירה.

ומר רבי ירמיה ברבי שמעון: אפילו מכירה שהכלה ממועט לכירה שהכלה מרובה – מותר. מכירה למינה – אסור. ממינה לכירה – אסור. ממינה למינה – צריכה.

נִתְגַּלָּה מִבְּעוֹד יוֹם – מִכִּפְּהוֹ מִשְׁחָשִׁיכָה – נִתְגַּלָּה מִשְׁחָשִׁיכָה. נִתְגַּלָּה מִבְּעוֹד יוֹם וְקִדַּשׁ עָלָיו הַיּוֹם?

תָּנִי: אֵין טוֹמְנִין חֲמִין מִשְׁחָשִׁיכָה, אֲכָל מוֹסִיפִין עָלֶיהֶן כְּסוּת וְכָלִים. כִּמָּה יֵהָא עָלֶיהֶן וְיֵהָא מוֹתֵר לְכַסּוּתָם? רַבִּי זְרִיקָן בְּשֵׁם רַבִּי חֲנִינָא: אֲפִילוּ מִפָּה. אָמַר רַבִּי זְעִירָא: וְכִלְכַּד דְּבַר שְׁחִיב מוֹעִיל. אָמַר רַבִּי חֲנִינָא: כָּל תְּדַבְּרִים מוֹעִילִין. אָמַר רַבִּי מַתְנִיָּה: וְיֵהָא! אֵילוּ מֵאֵן דְּנָסַב מִרְטוּט וְיֵהָב לָהּ עַל רִישָׁיה בְּשַׁעַת צִינְתָּהּ, דִּילְמָא לֹא כָּבִישׁ צִינְתָּהּ?

בְּשֵׁם שְׂאִין טוֹמְנִין חֲמִין מִשְׁחָשִׁיכָה – כִּךְ אֵין טוֹמְנִין לֹא שְׁלָג וְלֹא צוֹנִין. וְרַבִּי מַתִּיר. הִתִּיב שְׂמוּאֵל בַּר אַבָּא עַל הָדָא קְדַמְיִיתָא: וְהָא תָּנִי: מִמְּלֵא הוּא אָדָם אֶת תְּקִיתוֹן שֶׁל מֵים וְנִתְּנָה תַּחַת הַכַּר אוֹ תַּחַת הַכְּסֵת! אֵלָּא בְּרַבִּי, דְּרַבִּי מַתִּיר!

[דף ל"א ע"א]

כָּאן לְשַׁעֲהָ כָּאן לְשִׁהוּת:

חֲדָרִין עָלֶיהָ פֶּרֶק בְּמָה טוֹמְנִין

פֶּרֶק חֲמִישִׁי

הִלְכָּה א' מַתְנִי' בְּמָה בְּחִמָּה יוֹצֵאָה, וּבְמָה אֵינָה יוֹצֵאָה? יוֹצֵא הַגָּמֶל – בְּאַיְפָסָר. וְהַנֶּקֶה – בְּחֶטֶם. וְהַלּוֹבְדִקִּים – בְּפֶרוֹמְבִּינָא. וְהַסּוּם – בְּשִׁיר. וְכָל בְּעָלֵי הַשִּׁיר – יוֹצֵאִין בְּשִׁיר, וְנִמְשָׁכִין בְּשִׁיר, וּמִזִּין עָלֶיהֶן וְיִטְבְּלוּן בְּמִקְוִין:

גְּמָרָא תָּנִי רַבִּי יִשְׁמַעְיֵאל בִּי רַבִּי יוֹסִי מִשּׁוּם אָבִיו: אַרְבַּע בְּחִמּוֹת נִמְשָׁכוֹת בְּאַיְפָסָר, וְאֵילוּ הֵן: הַסּוּם וְהַפֶּרֶד, הַגָּמֶל וְהַחֲמוֹר. אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה: וְסִימָנָא וְכֵן תִּהְיֶה מַגֵּפַת הַסּוּם הַפֶּרֶד הַגָּמֶל וְהַחֲמוֹר (זְכַרְיָה יד, טו). רַב אָמַר: הִלְכָּה כְּרַבִּי יִשְׁמַעְיֵאל בִּי רַבִּי יוֹסִי.

לִיבְדָקָם. אֵית תָּנִי תָּנִי: לְנָדָקָם. מֵאֵן דְּמַר לִיבְדָקָם עַל שֵׁם וְלֹבִיִּים וְכוּשִׁים בְּמַצְעָדִין. מֵאֵן דְּמַר לְנָדָקָם אֲבָמָטוּס. מֵהוּ אֲבָמָטוּס. חֲמַר סֶלֶק.

רַבִּי יוֹנָה אָמַר, רַב הוֹשַׁעְיָה בְּעִי: גֵּרִים הִבָּאִים מִלּוּבִים מֵהוּ לְחַמְתִּין לָהֶן שְׁלֹשָׁה דְּוֹרוֹת. אָמַר רַבִּי יוֹנָה בֶּן צְרוּיָה: מִן מַה דְּנִין חֲמִי הָהֵן הוּלָא מִיצְרָיִיא, כִּדּוֹן רְמִיב – אֵינִין צְוֹחִין לִיה לֹבִי. כִּדּוֹן נְגִיב – אֵינִין צְוֹחִין לִיה הוּלָא מִצְרָיִיא, הָדָא אֲמַרְהּ: גֵּר מִלּוּבִי – צְרִיךְ לְחַמְתִּין שְׁלֹשָׁה דְּוֹרוֹת. הָדָא אֲמַרְהּ: הוּא לֹבִי, הוּא מִצְרִי.

רַבִּי יִצְחָק בַּר נַחֲמָן בְּשֵׁם רַבִּי אוֹשַׁעְיָא: הִלְכָּה כְּדַבְּרֵי תַּלְמוּד. דְּבָרֵי חֲכָמִים, כָּל מִין פֶּרְדּוֹת אֶחָד. רַבִּי שְׂמוּאֵל בְּשֵׁם רַבִּי זְעִירָא: כִּמָּה דְּתִימּוֹר לְעִנְיִין אִיסוּר, וְכֵן כָּל שְׂאָר הַבְּהִמָּה לְעִנְיִין הִיתֵר:

וכן חסידים – בשיר. ולא כן תנני: כל תכשיטי אדם – טמאין, ותכשיטי בהמה – טהורין? תיפתר: בעשויון להנותן.

ואינו עושה חריץ? אלא ברבי שמעון. דתנני: לא יגרר אדם את המטה ואת חפסא ואת חפסל ואת חקתינדרה, מפני שהוא עושה חריץ. ורבי שמעון מותר.

אמר רבי חיננא: בהדא דתנני: דלת – גוררת, מחצלת – גוררת, קנקילון – גורר, פותח ונועל בשבת, ואין צריך לומר ביום טוב.

ותנני כן: מחצלת שהיא קשורה ותלויה בעמוד – פותח ונועל בשבת, ואין צריך לומר ביום טוב: ומזין עליהן וטובלין במקומן.

[דף ל"א ע"ב]

תמן תנינן: לא תטבול בהן עד שתרכסם, וכאן הוא אמר הכין? אמר רבי מנא: כאן – ברכים, כאן – באפוצים:

הלכה ב'

מתני' חמור יוצא במרדעת, בזמן שהיא קשורה לו. הנוקרים – יוצאין לביבין. רהילות – יוצאות שהויות, כבולות וכבונות. והעזים – צרורות.

רבי יוסי אוסר בכולן, חוץ מן הרחלים הכבונות.

רבי יהודה אוסר: עזים – יוצאין צרורות ליבש, אבל לא לחלב:

גמרא שמואל אמר: בקשורה לו מערב שבת.

תנין מוגפתיה אמר קומי שמואל: רב הייא בר אשי לא נהיג בן. אמר ליה: נהיג בקלסטירין. דתנני: זכרים יוצאין בקלסטירין.

התיב רבי אחא בר פפא קומי רבי זעירא: והא תנני: חבל שהוא קשור בפרה – קושרין אותו באבוס. באבוס – קושרין אותו בפרה. ניהא בפרה קושרין אותו באבוס. באבוס קושרין אותו בפרה? ולא נמצא משתמש בצדדי בהמה בשבת? אמר רבה: תיפתר בקשרין שאינן של קיימא.

אמר רבי יוסי: שנייא הוא צדדי בהמה, בין קשר שהוא של קיימא בין קשר שאינו של קיימא?

אמר רבי שמי: תיפתר ברבי שמעון בן אלעזר. דתנני: רבי שמעון בן אלעזר אוסר: מותר להשתמש על צדדי בהמה בשבת. היא צדדי בהמה היא צדדי אילן. אמר רבי מנא: קיימאיה במספק חבל על חבל:

זָכָרִים יוֹצְאִין לְבוּבִין. שֶׁהוּא נֹתֵן עוֹר מִבוֹרְסִינוֹן בְּנֶגֶד לְבוֹ וְהוּא מִתְּרִים בְּנֶגֶד חֶזֶה:

רַחֲלִים יוֹצְאוֹת שְׁחוּזוֹת. אֵית תַּנְי תַּנִּי שְׁחוּזוֹת. וְאֵית תַּנְי תַּנִּי שְׁחוּזוֹת. מֵאֵן דְּאָמַר שְׁחוּזוֹת, מֵעֲתִידָן, בְּמָה דְּתִימָר: שֵׁית זֹנָה וְנִצְוֹרֶת לָב. מֵאֵן דְּמַר שְׁחוּזוֹת, בְּמָה דְּתִימָר: אֵין מִשְׁחִיזִין אֶת חֶסְכִּין.

בְּבוּזוֹת לְמִילֵת. בְּבוּזוֹת – שְׁלֵא יַעֲלֶה עֲלֵיהֶן הַזָּכֵר. רַבִּי אֲבוֹן בְּשֵׁם רַבִּי חֵיָא: וְיִקְרָא לָהֶם אֶרֶץ בְּבוּל. אֶרֶץ שְׁאִינָה עוֹשָׂה פִירוֹת:

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: עוֹזִים – יוֹצְאוֹת צְרוּרוֹת, לִיבֵשׁ אָבֵל לֹא לַחֲלָב. תַּנִּי, רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא אָמַר: בֵּין לִיבֵשׁ בֵּין לַחֲלָב – אָסוּר. יֵאוֹת אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא

[דף ל"ב ע"א]

וּמָה מַעֲמוֹן דְּרַבְּנָן? רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב יְהוּדָה: רַבִּי יוֹחָנָן מְטִי בָּהּ בְּשֵׁם רַב: הִלְכָּה כְּדַבְּרֵי מִי שֶׁהוּא אָמַר בֵּין לִיבֵשׁ בֵּין לַחֲלָב – אָסוּר, מִשּׁוּם מִי מִיפּוּם:

הִלְכָּה ג'

מִתְנִי' וּבְמָה אֵינָה יוֹצְאָה? לֹא יֵצֵא חֲגָמֵל בְּמִטְוִימָלֶת, לֹא עֶקֶד וְלֹא רִגּוּל, וְכֵן שְׂאֵר כָּל חֲבֵהֻמָּה.

לֹא יִקְשׁוֹר גְּמָלִים זֶה בָּזֶה וְיִמְשׁוּדָּה. אָבֵל מְכַנִּים חֲבָלִים לְתוֹךְ יָדוֹ וְיִמְשׁוּדָּה, וּבִלְבָּד שְׁלֵא יִכְרוֹף:

גְּמָרָא בְּהָדָא בִּיפָּה דִּהִיא מִשְׁוּוּא גְּבִינְתָּה. עֶקֶד – בְּיָדוֹ אַחַת. רִגּוּל – בְּשֵׁתִי רִגְלָיו:

לֹא יִקְשׁוֹר גְּמָלִים זֶה בָּזֶה וְיִמְשׁוּדָּה. אָמַר רַבִּי בָּא: מִפְּנֵי הַחֹשֶׁד, שְׁלֵא יְהִי אוֹמְרִים: אִישׁ פְּלוֹנִי יֵצֵא לַעֲשׂוֹת מְלָאכְתּוֹ בְּשִׁבְתּוֹ.

אִסִּי אוֹמַר: לְכֻלָּאִים נִצְרָכָה. רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל אָמַר: מִיָּדוֹ – אָסוּר. וּמִצְוָאָר בְּהֻמָּה – מוּתָר, שְׁאִין לְבַהֲמָה. כְּרוּף אֵל צִוָּאָר בְּהֻמָּה – אָסוּר. מוֹשִׁילֶשֶׁל מִצְוָאָר בְּהֻמָּה – מוּתָר.

רַב הוּנָא וְרַב יְהוּדָה, תִּרְוִיהוֹן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל: חֹד אָמַר: מִיָּדוֹ – אָסוּר, וּמִצְוָאָר בְּהֻמָּה – מוּתָר. וְחוֹרְנָה מוֹחֲלָה.

מֵאֵן דְּמַר: מִיָּדוֹ אָסוּר – מִשּׁוּם מִשְׁוִי בְּשִׁבְתּוֹ. וּמִצְוָאָר בְּהֻמָּה מוּתָר – שְׁאִין לְבַהֲמָה מִשְׁוִי בְּשִׁבְתּוֹ. וּמֵאֵן דְּמַר מִיָּדוֹ מוּתָר – מִפְּנֵי שְׁאִיפְשֵׁר. וּמִצְוָאָר בְּהֻמָּה אָסוּר – הוּא מִצְוָה עַל שְׁבִיתַת בְּהֻמָּתוֹ כְּמוֹהוּ. שְׁנֵאמַר לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְדֵּי וְחִמְרֵדֵּי – כְּמוֹדֵי.

תַּנִּי: טַפַּח מִיָּדוֹ לְצִוָּאָר בְּהֻמָּה – אָסוּר. אָמַר רַבִּי זְעִירָא: מִיָּדוֹ – אָסוּר, וּמִצְוָאָר בְּהֻמָּה – אָסוּר. טַפַּח מִיָּדוֹ לְצִוָּאָר בְּהֻמָּה – אָסוּר.

מסכת סנהדרין פרק ראשון

א. סנהדרין שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה - פסולה, ורבי יהודה מכשיר עד ארבעים וחמשים אמה. אמר רבי יהודה: מעשה בהילני המלכה בלוד, שהיתה סכנה גבוהה מעשרים אמה, והיו זקנים נכנסין ויוצאין בה, ולא אמרו לה דבר, אמרו לו: משם ראיה? אשה היתה ופטורה מן הסנהדרין. אמר להם: והלא שבעה בנים היו לה! ועוד, כל מעשיה לא עשתה אלא על פי חכמים.

ב. סנהדרין שחמתה מרבה מצלתה - פסולה, במה דברים אמורים? מלמעלה, אבל מן הצדדין, אפלו כלה מלאה חמה - כשרה. מפני שאמרו חמתה מחמת סכנה, ולא מחמת דפנות. רבי יאשיה אומר: אף מחמת דפנות. סנהדרין על גבי מטה, ועל גבי אילן שהן גבוהים עשרה טפחים, אם היתה צלתה מרבה מחמתה - כשרה. ואם לאו - פסולה. סנהדרין רב"ש: סנהדרין ר"ע, סנהדרין קייצים, סנהדרין בדרגין, סנהדרין שומרי פרות, סנהדרין מכל מקום - כשרה, ובלבד שתהא מסוכנת כהלכתה. סנהדרין כהלכתה, ועטרה בקרמים וסדינין המצויין, ותלה בה אגוזין, שקדין, אפרסקין ורמונים, פרכילי ענבים ועטרות של שבילין, יינות שמנים וסלתות - אסור להסתפק מהן עד מוצאי יום-טוב האחרון של חג, ואם התנה עליהן - הכל לפי תנאו.

ג. סנהדרין בחבלים, ובפקיעי עמיר - כשרה, סנהדרין בהוצני פשתן - כשרה. באניצי פשתן - פסולה. בקנים ובדוקרנים - כשרה, אף על פי שדבקן זה בזה - כשרה. סוכי תאנים ובהן תאנים, פרכילין ובהן ענבים, קשין ובהן שבילים, מכבדות ובהן תמרים, כלן: אם פסלת מרבה על האוכלין - כשרה ואם לאו - פסולה. אחרים אומרים: עד שהיה קשין מרבין על הירות ועל האוכלין. סנהדרין בבבלאי כלים - פסולה. רבי יוסי בן רבי יהודה מכשיר.

ד. סנהדרין בנסרים של ארז, שאין בהם ארבעה - דברי הכל כשרה. יש בהן ארבעה - רבי מאיר פוסל, ורבי יהודה מכשיר. אמר רבי יהודה: מעשה בשעת הסכנה שהבאנו נסרים שהיה בהן ארבעה, וסכנו על גבי מרפסת, וישבנו תחתיהן, אמרו לו: משם ראיה? אין שעת הסכנה ראיה, אבל הכל מודים, שאם יש בנסר ארבעה טפחים, שהיה בינו לבין חברו כמלואו. תלה בה אגוזים, אפרסקאות, ורמונים, וגלוסקאות, פרכילי ענבים ועטרות של שבילים - כשרה. לא יאכל מהן אפלו ביום-טוב האחרון של חג, ואם התנה עליהן שיאכל מהן בחג - מתיר.

ה. חצר גדולה שמקפת עמודין - הרי עמודין כדפנות. עושה אדם את חברו דפן כדי שיאכל וישתה וישיושן, ולא עוד, אלא שאדם זוקף את המטה ופורס עליה סדין, כדי שלא תכנס החמה, לא על האוכלים ולא על המת. מודים חכמים לרבי אליעזר, שאין עושים אהל ארעי בתחלה ביום-טוב, ואין צריך לומר בשבת, לא נחלקו אלא להוסיף, שרבי אליעזר אומר אין מוספין ביום-טוב, ואין צריך לומר בשבת. וחכמים אומרים: מוספין בשבת, ואין צריך לומר ביום-טוב. מעשה ברבי אליעזר ששבת בגליל העליון בסנהדרין של יוחנן ברבי אלעי בקסרי, ואמר לה בקיסרין, והגיעה חמה לסנהדרין, אמר לו: מהו שאפרוס עליה סדין? אמר לו: אין לך כל שבט ושבט מישראל שלא העמיד ממנו שופט. הגיעה חמה לחצי הסנהדרין, אמר לו: מהו שאפרוס עליה סדין? אמר לו: אין לך כל שבט ושבט מישראל שלא יצאו ממנו נביאים, שבט יהודה ובנימין העמידו מלכים, על פי נביאים. הגיעה חמה למרגלותיו של רבי אליעזר, נטל יוחנן סדין ופרש עליה, הפשיל רבי אליעזר טליתו לאחוריו, וירד, לא מפני שהפליגו בדברים, אלא מפני שלא אמר דבר שלא שמע מפי רבו לעולם.

ו. העושה סכתו כמין צריך, או שסמכה אל הכתל, מודה רבי אליעזר, שאם הגביה מן הקרקע טפח, או שהפליגה מן הכתל טפח - שהיא כשורה.

ז. מחצלת של שיפה ושל גמי גדולה - מסבכין בה. קטנה - אין מסבכין בה. של קנים ושל חלף¹, גדולה - מסבכין בה. ארכה - אין מסבכין בה. רבי ישמעאל ברבי יוסי אמר משם אביו: אחד זו ואחד זו - מסבכין בה, וכן היה רבי דוסא אומר כדבריו.

ח. סכך על גבי עגלה שהיא גבוהה עשרה או בראש הספינה, רבן גמליאל פוסל ורבי עקיבא מכשיר. מעשה ברבן גמליאל ורבי עקיבא שהיו באין בספינה, עמד רבי עקיבא ועשה סכה בראש הספינה, למחר נשבה הרוח ועקרתה, אמר לו רבן גמליאל: עקיבא! היכן סכתך? רבי יוסי ברבי יהודה אומר משום רבי יוסי: הישן תחת העגלה כישן תחת המטה.

ט. העמיד ארבע קורות וסכך על גביהן, רבי יעקב אומר: רואין אותן, כל שיחקקו ויחלקו, ויש בהן טפח לכאן, וטפח לכאן - נדון משום דיומד, שהיה רבי יהודה אומר: דיומדי סכה טפח. וחכמים אומרים: שתיים כהלכתן, שלישית אפלו טפח. רבי שמעון אומר: שלש כהלכתן, ורביעית אפלו טפח. רבי שמעון בן אלעזר אמר משום רבי מאיר: שתיים בידי אדם, ואחת באילן - כשורה, ועולין לה ביום-טוב.

מסכת סכה פרק שני

א. שלוחי מצוה - פטורין מן הסכה, אף על פי שאמרו: אין שבחו של אדם להניח את ביתו ברגל. מעשה ברבי אלעי, שהלך להקביל פני רבי אליעזר רבו בלוד, ברגל. אמר לו: מה זה אלעי? אינך משוכתי רגל? שהיה רבי אליעזר אומר: משבח אני

את העצלנים, שאין יוצאין מבתיהם ברגל, משום שנאמר (דברים טז, יד): "ושמחת בחגך".

ב. חולין ומשמשיהן - פטורין מן הסכה. ולא חולה מסכן, אלא אפלו חש בראשו, אפלו חש בעיניו. אמר רבי שמעון בן גמליאל: פעם חשתי בעיני בקיסרין, והתיר לי רבי יוסי ברבי לישן, אני ומשמשי, חוץ לסכה. אמר רבי: כשהיינו באין אני ורבי אלעזר בן רבי צדוק אצל רבי יוחנן בן נורי לבית שערם, והיינו אוכלים תאנים וענבים חוץ לסכה. וכן היה רבי אומר: כל סכה שאין בה ארבע אמות על ארבע אמות - פסולה. וחכמים אומרים: אין מחזקת אלא ראשו ורבו בלבד - כשורה. מעשה באנשי ירושלים שהיו משלשלין מטותיהן בחלונות שגבוהין עשרה, ומסבכין על גביהם וישנים תחתיהן, פסל היוצא חוץ לסכה - נדון כסכה.

ג. שומרי העיר ביום - פטורים מן הסכה ביום, וחיבין בלילה. שומרי העיר בלילה - פטורין מן הסכה בלילה, וחיבין ביום. שומרי העיר בין ביום בין בלילה - פטורין מן הסכה בין ביום בין בלילה. הולכי דרכים - פטורין ביום וחיבין בלילה. שומרי גנות ופרדסין - פטורים בין ביום ובין בלילה. אוכלין אכילת עראי חוץ לסכה, ואין ישנים שינת עראי חוץ לסכה. אמר רבי: כשהיינו באין, אני ורבי אלעזר ברבי צדוק, אצל רבי יוחנן לבית שערם, והיינו אוכלים תאנים וענבים חוץ לסכה, וכן היה רבי אומר: כל סכה שאין בה ארבע אמות על ארבע אמות - פסולה. וחכמים אומרים: אין מחזקת אלא ראשו ורבו בלבד - כשורה. מעשה באנשי ירושלים שהיו משלשלין מטותיהן בחלונות שגבוהין עשרה, ומסבכין על גביהם, וישנים תחתיהם.

ד. אמר רבי אלעזר ברבי צדוק: כשהייתי למד תורה אצל רבי יוחנן בן החורני,

¹ מין ערבה שקולעים וסורגים ממונה מחזלאות.

ראיתי, שהיה אוכל פת חרבה במלח בשני בצורת, באתי והודעתי את אבא, אמר לי: לך ואמר לו, חבית נקובה היתה אלא שסתמוה שמרים, ואף על פי שתלמיד שמאי היה - כל מעשיו לא עשה אלא כדברי בית הלל, לעולם הלכה כבית הלל, והרוצה לעשות כדברי בית שמאי - עושה, מקולי בית שמאי ומקולי בית הלל - רשע. מחומרי בית שמאי ומחומרי בית הלל - עליו הכתוב אומר (קהלת ב, יד): "הפסיל בחשך הולך", אלא כדברי בית שמאי, קקוליהן וכחומריהן, או כדברי בית הלל קקוליהן וכחומריהן.

ה. היה אוכל בסכה וירדו עליו גשמים, והלך לו, אף על פי שפסקו הגשמים - אין מחיבין אותו לחזור עד שיגמר סעדו. היה לשן בסכה וירדו עליו גשמים, והלך לו - אין מחיבין אותו לחזור עד שיאור.

ו. מפני ארבעה דברים מאורות לוקין: מפני כותבי פלסתר, ומעדי עדות שקר, ומפני מגדלי בהמה דקה בארץ ישראל, ומפני קוצצי אילנות טובות. ומפני ארבעה דברים נכסי בעלי בתים ישראל נמסרין למלכות: מפני כובשי שטרות פרועין, ומפני מלוי ברבית, ומפני שפוסקין צדקה ברבים ואין נותנין, ומפני שספק למחות ואין ממחין.

ז. בזמן שהמאורות לוקין - סימן רע לעולם. משל למלך בשר ודם שבנה פלטרין ושכללם, והתקין סעודה לעבדיו, והניח פנס לפניהם. כעס עליהן, ואמר לעבדיו: טול הנר מפניהן, ונמצאו כלן יושבין בחשכה. היה רבי מאיר אומר: בזמן שהמאורות לוקין - סימן רע לשונאיהם של ישראל, מפני שמלמדין במכות. משל לסופר שנכנס לבית הספר, ואמר: הביאו לי רצועה! מי הוא דואג? מי שלמוד להיות לוקה. בזמן שהחמה לוקה - סימן רע לעכו"ם, לבנה לוקה - סימן רע לשונאיהם של ישראל, שהעכו"ם מונין

לחמה וישראל מונין ללבנה. בזמן שלוקה במזרח - סימן רע ליושבי מזרח. במערב - סימן רע ליושבי מערב. באמצע רקיע - סימן רע לכל העולם כולו, בזמן שנהפכו זיוה כמין דם - פרענות של חרב בא לעולם! לשק - חצי רעב בא לעולם. ולזו - חצי חרב וחצי רעב באין לעולם. בכניסתן - פרענות שוהה לבוא בעולם, ביציאתן - פרענות, ויש אומרים: חלוף הדברים, ואין לך כל אמה ואמה שלוקה שאין אלוה שלה לוקה, שנאמר (שמות יב, יב): "ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים וגו'"; בזמן שישראל עסוקין בתורה - אין דואגין מכל, שנאמר (ירמיה י, ב): "כה אמר ה' אל דרך הגוים אל תלמדו" וגו'.

ח. לולב כפוף, כוויץ, סדוק, עקם, דומה למגל - פסול. חרות - פסול. דומה לחרות - כשר. ערבי נחל, אין לי אלא ערבי נחל, של בעל ושל הרים מנין? תלמוד לומר: "ערבי נחל" מכל מקום, אם כן למה נאמר (ויקרא כג, מ): "ערבי נחל"? פרוט לצפצפה.

ט. איזהו ערבה ואיזהו צפצפה? ערבה - קנה שלה אדם, ועלה שלה משוך, ופיה חלק. צפצפה - קנה שלה לכו, ועלה שלה עגול, ופיה דומה למגל, הדס וערבה שנקטמו ראשן, ועלתה בהן תמרות, העולות מתוכן - כשרות, שעור הדס וערבה שלשה טפחים, ולולב ארבעה טפחים. רבי טרפון אומר: באמה של חמשה טפחים.

י. ארבעה מינין הללו, כשם שאין פותחין מהם, כך אין מוסיפין עליהם, לא מצא אתרוג - לא ביא, לא פריש ולא רמון, ולא דבר אחר. היו כמושין - כשרין. יבשין - פסולין. רבי יהודה אומר: אף אם היו יבשין - כשרין. אמר רבי יהודה: מעשה באנשי כרכין שהיו מורישין לולביהן לבני בניהן בשעת הדחק. אמרו לו: משם ראיה? אין שעת הדחק ראיה.

ב. ערכה - הלכה למשה מסיני. אבא שאול אומר: מן התורה, שנאמר (ויקרא כג, מ): "וערבי נחל" - שתים, אחת ללולב ואחת למזבח. רבי אליעזר בן יעקב אומר: כך היו אומרים: "לִיה ולך מזבח". רבי יוחנן אומר משום רבי שמעון בן יהוידק: שמונה עשר ימים בשנה יחיד גומר בהן את ההלל, ואלו הן: שמונת ימי החג, ושמונת ימי החנוכה, ויום טוב ראשון של פסח, ויום טוב של עצרת, ובגולה עשרים ואחד יום, תשעת ימי החג, ושמונה ימי החנוכה, ושני ימים של פסח, ושני ימים של עצרת.

ג. למה נקרא שמו 'שער המים'? שבו מכניסין צלוחית של מים של נסוך בחג. רבי אליעזר בן יעקב אומר: בו "מים מפכים" (יחזקאל מז, ב) - מלמד שמפכפכין ויוצאין כמו הפך הזה, וצתידין להיות יוצאין מתחת מפתח הבית. וכן הוא אומר (שם מז, ג): "בצאת האיש קדים וקו בידו וימד אלף באמה ויעברני במים מי אפסים" - מכאן שמתר לעבר עד ברכים. "וימד אלף ויעברני במים מי מתנים" - מכאן שמתר לעבר עד מתנים. מכאן ואילך: "וימד אלף נחל אשר לא אוכל לעבר". דבר אחר: מי ברכים - שמתברכין והולכין. יכול לא יעברנו ברגל אבל יעברנו בסיחון? תלמוד לומר: "כי גאו המים מי שחו", יכול לא יעברנו בסחו אבל יעברנו בספינה קטנה? תלמוד לומר: "כי גאו המים מי שחו" - מלשון. יכול לא יעברנו בספינה קטנה, אבל יעברנו בספינה גדולה? תלמוד לומר (ישעיה לג, כא): "כל תלך בו אני שיט". יכול לא יעברנו בספינה גדולה אבל יעברנו בבורני גדולה? תלמוד לומר: "וצי אדיר לא יעברנו". ואומר (זכריה יד, ח): "והיה ביום ההוא יצאו מים חיים מירושלים וגו'. יכול יתעברו בס מעינות אחרים? תלמוד לומר (זכריה יג, א): "ביום ההוא יהיה מקור נפתח" וגו' - מקום אחד - "לחטאת

יא. לולב, בין אגוד בין שאינו אגוד - כשר. רבי יהודה אומר: אגוד - כשר, ושאינו אגוד - פסול. לא יאגדנו ביום טוב, אבל נוטל הימנו שרביט ואגדו. אין אוגדין את הלולב אלא במינו; דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר: אפלו בחוט במקשיחה. אמר רבי מאיר: מעשה ביקרי ירושלים, שהיו אוגדין את לולביהן בגימניות של זהב. אמרו לו: הם במינו היו אוגדין אותו במינו, מלמטה.

יב. אמר רבי אליעזר בן רבי צדוק: כך היה מנהגן של אנשי ירושלים - אדם יוצא מביתו ולולבו בידו, קורא קריאת שמע ומתפלל ולולבו בידו, קורא בתורה ונושא את כפיו, מניחו על גבי קרקע. הולך לבקר חולים ולנחם אבלים - לולבו בידו. נכנס לבית המדרש - משגר לולב ביד בנו, וביד עבדו, וביד שלוחו.

יג. אין אדם יוצא ידי חובתו ביום הראשון של חג בלולבו של חברו אלא אם כן נתנו לו במתנה. ומעשה ברבן גמליאל, ורבי יהושע, ורבי אלעזר בן עזריה, ורבי עקיבא, שהיו באין בספינה, ולא היה לולב אלא לרבן גמליאל בלבד, שלקחו באלף זוז. נטלו רבן גמליאל ויצא בו, ונתנו לרבי יהושע במתנה. נטלו רבי יהודה ויצא בו, ונתנו לרבי אלעזר בן עזריה במתנה. נטלו רבי אלעזר בן עזריה ויצא בו, ונתנו במתנה לרבי עקיבא ויצא בו, והחזירו לרבן גמליאל.

מסכת סכה פרק שלישי

א. לולב דוחה את השבת בתחלתו וערכה בסופו. פעם אחת חל שביעי של ערכה בשבת, והביאו מרביות של ערכה מערב שבת והניחום בעזרה, והפירו בהם ביתוסין, ונטלום, וכבשום תחת אבנים. למחר, הפירו בהן עמי הארץ, שמתום מתחת האבנים, והביאום הפהנים וזקפום בצדי המזבח, לפי שאין ביתוסין מודים שחבוט ערכה דוחה שבת.

הגדול, ומביאין מהן כל חמדת העולם, שנאמר (דברים ב, ז): "זה ארבעים שנה ה' אלהיך עמך לא חסרת דבר".

ד. שני ספלים של כסף היו בראש המזבח: אחד של מים ואחד של יין, מזרחי של יין מערבי של מים, ודרך הרגילה של יין למזרחו, ערה של מים בתוך של יין, או של יין בתוך של מים - יצא. רבי יהודה אומר: של סיד היו, אלא שמשחרין מפני היין, ומנקבין כמין שני חוטמין דקין, שבהן יורדין לשיתין ונבלעין בתוכו, שנאמר (במדבר כח, ז): "בקדש הסף נסך" - שעשה לו מקום שיבלע בקדשה. רבי יוסי אומר: שיתין מחוללין ויורדין עד התהום, ונבראו מששת ימי בראשית, ועליהן כרה דוד ששה עשר אלף אמה, שנאמר (ישעיה ה, א-ב): אשירה נא לידידי שירת דודי לכרמו וגו', ויצוקהו ויסקלהו כו', ויבן מגדל בתוכו - זה היכל. יקב חצב בו - זה מזבח. וגם יקב - אלו השיתין. רבי אלעזר בן רבי צדוק אומר: לול קטן היה בין כבש ולמזבח, במערבו של כבש. אחת לשבעים שנה - פרחי כהונה יורדין לשם ומלקטין משם יין קרוש, שדומה לעגולי דבלה, ובאין ושוורפין אותו בקדשה, שנאמר (במדבר כח, ז): "בקדש הסף נסך שֶׁכֶר לה"; כשם שנסוכו בקדשה - כך שרפתו בקדשה.

ה. מאמתי מנסכין אותן עם איברי התמיד? מעשה בצדוקי אחד שנסך על גבי רגליו, ורגמיהו כל העם באתרוגיהן, ואותו היום נפגמה קרן המזבח, ובטלה עבודה, והביאו בול של מלח וסתמוהו, לא מפני שהקשר לעבודה, אלא מפני שלא יראה מזבח פגום, שכל מזבח, שאין לו, לא כבש, ולא יסוד, ולא רבוע - פסול. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: אף הסוכב.

ו. נסוך המים - כל שבעה. רבי יהודה אומר: כל שמנה, אלא שרבי יהודה אומר בלוג היה מנסך כל שמנה. וחכמים

ולגדה. ולאן הולכין? לים הגדול, ולימה של טבריא, ולימה של סדום - כדי לרפאות את מימן, שנאמר (יחזקאל מז, ח): "ויאמר אלי המים האלה יוצאים אל הגלילה הקדמונה וירדו על הערבה ובאו הימה אל הימה" וגו'. המים האלה יוצאים אל הגלילה הקדמונה - זה ימה של סדום. "וירדו על הערבה" - זה ימה של טבריא. ובאו הימה אל הימה המוצאים ונרפאו המים - זה הים הגדול ואומר (יחזקאל מז, ט): "[והיה] כל נפש חיה אשר אשר ישרץ אל כל אשר יבוא שם נחלים יחיה והיה הדגה רבה מאד כי באו שמה המים האלה וירפאו וחי כל אשר יבוא שמה הנחל". ואומר (שם, שם יא): "והיה ועמדו עליו דוגים". ואומר: "בצאתו וגבאיו" וגו'. ואומר (שם, שם יא): "ועל הנחל יעלה על שפתו" וגו' - מלמד שכל מימי בראשית עתידין להיות יוצאין כמפי הפך הזה. וכך היתה הבאר שהיתה עם ישראל במדבר דומה, לסלע מלא נקבים ככברה, מפפרת ועולה כמפי הפך הזה, עולה עמהן להרים ויורדת עמהן לגאיות, מקום שישאל שורין - הוא שורה כנגדן, במקום גבוהה כנגד פתחו של אהל מועד, נשיאי ישראל באין וסוכבין אותה במקלותיהן, ואומרים עליה את השירה (במדבר כא, יז): "עלי באר ענו לה, עלי באר". והמים מבעבין ועולין כעמוד למעלה, וכל אחד ואחד מושך במקלו, איש לשבטו ואיש למשפחתו, שנאמר (במדבר כא, יח): "באר חפרוה שרים" וגו'. וגם היא סוכבת את כל מחנה ישראל, ומשקה את כל הישימון, שנאמר (במדבר כא, כ): "ונשקפה על פני הישימון" והיא נעשה נחלים, שנאמר (תהלים עח, כ): "ונחלים ישטפו". הן יושבין באיספקאות, ובאין זה אצל זה, שנאמר (תהלים קה, מא): "הלכו בציות נהר". העולה דרך ימין - עולה דרך ימין. העולה דרך שמאל - עולה דרך שמאל. כן העמוד של מים - מתמצין אליו והוא נעשית נחל גדול, והולכין לים

אומרים: שלשה לוגין. נמצאת אומר: המרבה במים - ממעט במים, והמרבה במים - ממעט במים.

ז. מי החג - חביב עליהן: משום לן, יוצא וטמא. לפיכך, אם לנו או שיצאו, או שנטמאו - יוצא לבית השרפה. אבל חבית וצלוחית עצמן - מועלין בהן, מפני שגופן הקדש. רבי מאיר אומר משום רבי עקיבא: מפני מה אמרה תורה הביאו עמר בפסח? מפני שהפסח זמן תבואה היא. אמר הקדוש ברוך הוא: 'הקריבו לפני עמר בפסח, כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות'. ומפני מה אמרה תורה: 'הביאו שתי הלחם בעצרת'? מפני שעצרת זמן פרות האילן הוא. אמר הקדוש ברוך הוא: 'הקריבו לפני שתי הלחם בעצרת, כדי שיתברכו לכם פרות האילן'. ומפני מה אמרה תורה: 'נסכו מים לפני בחק? כדי שיתברכו לכם גשמי שנה'. ואומר (זכריה יד, יז-יח): וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפַּחַת הָאֲרָץ אֶל יְרוּשָׁלַם לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ ה' צָבָאוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַנָּשָׁם; וְאִם מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא תַעֲלֶה וְלֹא בָּאָה וְלֹא עֲלֵיהֶם.

מסכת ספח פרק רביעי

א. בראשונה היו נשים מבפנים ואנשים מבחוץ, והיו באין לידי קלות ראש, התקינו, שיהיו נשים יושבות מבחוץ ואנשים מבפנים, ועשו גזירותא בעזרה, כנגד שלש רוחות, ועדין היו באין לידי קלות ראש, התקינו, שיהיו נשים יושבות מלמעלה ואנשים מלמטה.

ב. חסידים ואנשי מעשה היו מרקדין לפנייהם באבוקות, והיו אומרים דברי תשבחות. מה היו אומרים? אשרי מי שלא חטא! וכל מי שחטא - ימחל לו. ויש מהן שהיו אומרים: אשרי ילדותנו שלא בישה את זקנותנו, אלו חסידים ואנשי מעשה. ויש מהן שהיו אומרים: אשרי זקנותנו שכפרה על ילדותנו, אלו בעלי תשובה.

אלו ואלו אומרים: אשרי מי שלא חטא, ומי שחטא - ישוב וימחל לו. אמרו עליו על הלל הזקן, כשהיה שמח בשמחת בית השואבה, אמר כן: אם אני כאן - הכל כאן, ואם אין אני כאן - מי כאן? הוא היה אומר: למקום שאני אוהב - שם רגלי מוליכות אותי, אם תבוא לביתי - אני אבא אל ביתך. אם אתה לא תבא אל ביתי - לא אבוא אל ביתך. הלל הזקן אומר: למקום שלבי אוהב - לשם רגלי מוליכות אותי. אם אתה תבא לביתי - אני אבא לביתך, אם אתה לא תבא לביתי - אני לא אבא לביתך, שנאמר (שמות כ, כא): "בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך".

ג. אמרו עליו על רבי שמעון בן גמליאל, כשהיה שמח בשמחת בית השואבה, היה נוטל שמונה אבוקות של אור, וזורק אותן, ואין נוגעות זו בזו, וכשהוא משתחוה, נוצץ שני גודליו בארץ, ושוחה ונושק את הרצפה וזוקף, ואין כל בריה יכולה לעשות כן. אמר רבי עקיבא בן חנניא: כשהיינו שומחים בשמחת בית השואבה - לא ראינו שנה בעיינינו, כיצד? שעה ראשונה, תמיד של שחר, משם לתפלה, משם לקרבן מוסף, משם לבית המדרש, משם לאכילה ושתייה, משם לתפלת המנחה, משם לתמיד של בין הערבים, מכאן ואילך לשמחת בית השואבה.

ד. רבי יהודה אומר: כל מי שלא ראה דיופלוסטין² של אלכסנדריא של מצרים - לא ראה כבודן של ישראל. אמרו: כמין בסילקין³ גדולה היה, סטיו לפניו מסטיו, פעמים שהיה בה ששים רבוא על ששים רבוא, כפלים פיוצאי מצרים. והיו בה קתדראות של זהב, כנגד שבעים ואחד זקנים של סנהדרין גדולה, כל אחת ואחת אינה פחותה מעשרים ואחד רבוא ככרי

² אולם ואכסדרה בפולה.

³ פלטריין.

ז. שלש להבדיל בין קדש לחול, כיצד?
חזן הכנסת נוטל חצוצרת, ועולה לגג גבוה
שבעי, נוטל לקרות, מעבירין ממנו תבשיל
מעל גבי הפירה, וטומנין לו מיחם,
ומדליקין לו את הנר, גמר מלקרות, אפלו
מיחם בידו - אין טומנו, אלא מניחו על
הארץ. אמר רבי יוסי בן רבי חנינא:
שמעתי, שאם בא להדליק אחר שש
תקיעות - מדליק, שהרי נתנו חכמים שעור
לחזן בית הכנסת להוליד שופרו לביתו.
אמר לו: אם כן, נתת דברך לשעורין!
אלא מקום צנוע יש לו לחזן בית הכנסת
בראש הגג, ששם מניח שופרו, לפי שאין
מטלטלין לא את השופרות ולא את
החצוצרות.

ח. יום-טוב שחל להיות בערב שבת -
תוקעין ולא מבדילין, מוצאי שבת -
מבדילין ולא תוקעין, יום הכפורים שחל
להיות ערב שבת - לא היו תוקעין.
ובמוצאי שבת - לא היו מבדילין, כיצד
תוקעין? תוקע פשוטה ואינו מריע, החליל
דוחה את השבת בתחלתו; דברי רבי יוסי
ברבי יהודה. וחכמים אומרים אף יום-טוב
אינו דוחה.

ט. כל המשמרות שונות ומשלשות בפרים,
חזן משתים אחרונות, ששונות ולא
משלשות. רבי אלעזר בן פרטא ורבי
אליעזר בן יעקב אמרו: לא היה פיס
לחלבי שעיר, אלא מי שמעלה אברי הפכש
הוא מעלה את חלבי שעיר. אבא יוסי בן
חנן אומר: לא היה פיס אלא לראשי
משמרות, ושאר כל משמרות חוזרות
חלילה. רבי אליעזר בן אנטיגנוס אומר:
לא היה פיס אלא ליום-טוב הראשון של
חג בלבד, ושאר כל ימי החג חוזרות
חלילה. כיצד מפייסין? נכנסין ללשכת
הגזית, וכמין בסילקי גדולה היתה, פיס
במורחה, וזקן יושב במערכה, והכהנים
מוקפין ועומדין כמין פוליארי, והממנה בא
ונוטל מצנפת מראשו של אחד מהם,
ויודעין שממנו פיס מתחיל. ולא היו

זהב, ובמה של עץ באמצעותה, וחזן
הכנסת עומד עליה, והסודרין בידו, וכיון
שהגיע לענות "אמן", הלה מניף בסודר,
וכל העם עונים "אמן". ולא היו יושבין
מערכין, אלא זהבים בפני עצמן, וכספים
בפני עצמן, ונפחים בפני עצמן, טרסיים
בפני עצמן, וגרדיים בפני עצמן, וכשעני
נכנס לשם - היה מכיר בעלי אמונתו ונפנה
לשם, ומשם פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו.

ה. ולוים בכנורות, ונבלים וכל כלי שיר,
מהן אומרים (תהלים קלד, א): "שיר
המעלות הנה ברכו" וגו'. ומהן היה שהיו
אומרים (שם, שם ב): "שאו ידיכם קדש"
וגו'. וכשנפטרין זה מזה, היו אומרים (שם,
שם ג): "ברכה ה' מציון וגו', וראה בנים"
וגו'. שתי חצוצרות בידם, קרא הגבר,
תקעו והריעו ותקעו, הגיעו לשער המים,
תקעו והריעו ותקעו. רבי יהודה אומר: אין
פחות משבע, ולא יותר על עשרה. שלש
לפתיחת שערים. האומר על פתיחתן - אינו
אומר על נעילתן. האומר על נעילתן - אינו
אומר על פתיחתן. שלש למעלה העשירית.
האומר למעלה עשירית - אינו אומר על
גבי המזבח, האומר על גבי המזבח - אינו
אומר למעלה עשירית.

ו. שלש להבטיל את העם מן המלאכה,
כיצד? חזן הכנסת נוטל חצוצרת, ועולה
לראש הגג גבוה שבעי, התחיל לתקוע
תקיעה ראשונה, הסמוכין לעיר בטלין.
הסמוכין לתחום מתכנסין ובאין לתוך
התחום, ולא היו נכנסין מיד, אלא ממתניין
עד שיכבאו כלן ויתכנסו כלן בבת אחת,
ועדין חניות פתוחין ותרסיסין מנחין,
התחיל לתקוע תקיעה שנייה, נסתלקו
התרסיסין ונגעלו החניות, ועדין חמין על
גבי הפירה וקדרות מנחות על גבי כירה.
התחיל לתקוע תקיעה שלישית - סלק
המסלק, והטמין המטמין, והדליק
המדליק, ושוהה כדי צלית דג קטן, או כדי
להדביק פת בתנור.

וארבע חלונות היו שם כנגד עשרים וארבע משמרות כהונה.

יג. בלגה - לעולם חולקת בדרום וטבעתה קבועה, וחלונה סתומה, מפני מרים בת בלגה, שהמירה דתה ונשאת לסרדיוט - אחד ממלכי נכרים, ונשכנסו נכרים להיכל, היתה מבטטת על גבי המזבח ואמרה: לוקסי! לוקסי! אתה התרבת ממונם של ישראל, ולא עמדת להם בעת צרתם. ויש אומרים: משמרתו שוהה לבוא, ונכנס ישבב אחיו עמו, ושמם תחתיו, אף על פי ששכני רעים לא נשתכרו, שכני בלגה נשתכרו! והלכה לעולם חולקת בדרום וישבב אחיו בצפון.

מסכת יום-טוב (ביצה) פרק ראשון

א. ביצה שנולדה ביום-טוב, אחרים אומרים משום רבי אליעזר: תאכל היא ואמה. נולדה בשבת - תאכל ביום-טוב, נולדה ביום-טוב - תאכל בשבת. רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר: עדין היא מחלקת, שבית שמאי אומרים: תאכל, ובית הלל אומרים: לא תאכל. כשם שאסורה לאכל - כך אסורה לטלטל, וספקה אסורה. וכשם שספקה אסורה - כך כל ספק מוכן אסור. נתערבו במאה - כלן אסורות. אפרוח שנולד ביום-טוב - מתר. עגל שנולד ביום-טוב - מתר. זה מוכן אגב אמו, וזה מתיר עצמו בקדרה. אפרוח שנולד ביום-טוב - מתר לשחטו ביום-טוב, מפני שהוא מתיר את עצמו.

ב. השוחט את התרנגולת, ומצא בה ביצים גמורות - הרי אלו מתרות לאכלן ביום-טוב. ביצה שניצאה רבה מערב יום-טוב - מתרת לאכלה ביום-טוב. נולדה בשבת - תאכל ביום-טוב, ביום-טוב - תאכל בשבת. רבי יהודה אומר כשם רבי אליעזר: עדין מחלקת במקומה, כשם שאסורה לאכל - כך אסורה לטלטל, כשם שספקה אסור - כך ספק מוכן אסור, נתערבה במאה - כלן אסורות.

מוציאין שתיים שתיים, אלא אחד אחד בלבד, במה דברים אמורים? בבריא, אבל בחולה, אפלו שנים מוציאין, והיחידים מוציאין שתיים, ואין מונין להן אלא אחת.

י. רבי יהודה אומר: לא היה פיס למחתה אלא כהן שזכה בקטרת אומר לזה שעמו: 'זכה עמי במחתה'. יום-טוב אחרון של חג: פיס לעצמו, זמן לעצמו, רגל לעצמו, קרבן לעצמו, שיר לעצמו, ברכה לעצמו, שנגאמר (מלכים-א ח, טו): "ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך", יכול לא היו טעונין לינה? תלמוד לומר (דברי הימים-ב ז, י): "וביום עשרים ושלשה לחודש השביעי שלח את העם לאהליהם". הא כיצד? נפטרו מבעוד יום והשכימו והלכו להם.

יא. התמידין, והנדרים, והנדבות, והבכורות, והמעשרות, ומוספי שבת, חטאת הצבור, ועולותיהן, ועולות חובה של יחיד - עבודתן ואכילתן במשמר הקבוע. שתי הלחם - עבודתן ואכילתן בכל המשמרות, מפני שהן באין חובת הרגל. לחם הפנים - עבודתן במשמר הקבוע, ואכילתו בכל המשמרות. כיצד הוא עושה? נותן חצי חלה לכל משמר ומשמר, והן מתחלקין ביניהן. רבי יהודה אומר: המחלק עומד על הרבד שבאולם, מפריש ומניח, מפריש ומניח, וכל אחד ואחד בא ונוטל חלקו, ולבדלי מומין שבכהונה - מוציאין להם חלקם בחור, מפני שאין יכולין להכנס בין האולם ולמזבח.

יב. משמר היוצא - מקריב תמיד של שחר ומוספין, הנכנס מקריב תמיד של בין הערבים. ובזיכין - ארבעה כהנים היו נכנסים, שנים ממשמר זו ושנים ממשמר זו. ולחם הפנים - מפני מה משמר הנכנס חולק בצפון? מפני שקרוב לעבודה! עשרים וארבע טבעות היו שם, כנגד עשרים וארבע משמרות כהונה, עשרים

ו. רבי שמעון אומר: בית שמאי אומרים: לא יטול אדם גזל עד שיקשר. ובית הלל אומרים: עד שינענע, והמקשרין והמנוענעין, בבורות ובבתים ובשיחין ובמערות - מתרין. ובאילנות - אסורים, משום שמא יעלה ויתלש. והמקשרין והמנוענעין, בכל מקום - אסורין משום גזל.

ז. זמן בתוך הקן ומצא לפניה - אסורין. על פתחה - מתרין. אמר רבי שמעון בן אלעזר: מודים בית שמאי ובית הלל, על שהזמין בתוך הקן ומצא לפני הקן שהן אסורין. במה דברים אמורים? ביוני שובך ויוני עליה, וצפרים שקננו בטפחים ובכירה, אבל אגוז, ותרנגולין, ויוני הודסאות, וזוהי שקננה בפרדס - מתרין ואין צריכין זמון, מפני שהן ברשות אדם. וצפור דורר - צריכה לקשר בכנפיה שלא תחליף באמה. ושונים, שאם קצב עליו בשר - שאסור לטלטלו. ושזין, שאין מולחין עליו בשר ביום טוב, אבל מולחין עליו בשר לצלי. וזוהי שקננה בפרדס - צריכה זמון, מפני שאינה ברשות אדם.

ח. אמר רבי שמעון בן אלעזר: מודים בית שמאי ובית הלל, שמסלקין את התריסין ביום טוב. לא נחלקו, אלא להחזיר, שבית שמאי אומרים: אין מחזירין, ובית הלל אומרים: מחזירין; במה דברים אמורים? בשיש להם ציר, אבל אין להם ציר, דברי הכל: מתר. דלת שיש לה ציר - פותחין ונועלים בה ביום טוב, ואין צריך לומר בשבת.

ט. אמר רבי שמעון בן גמליאל: מודים בית שמאי ובית הלל, שמוליכין כלים מלאים לצרך, וריקנין למלאותן, על מה נחלקו? על ריקנים שלא לצרך, שבית שמאי אסורין, ובית הלל מתירין. יוצא אדם במפתח שבאצבעו לרשות הרבים, ואינו חושש. דלת שיש לה ציר - פותחין ונועלין בה בשבת, ואין צריך לומר ביום טוב.

ג. בית שמאי אומרים: שאור בכזית וחמץ בככותבת. ובית הלל אומרים: זה וזה בכזית. איזהו שאור? המחמץ את אחרים. איזהו חמץ? המתחמץ מאחרים. מאימתי קרוי שאור? משיפסל מאכילת כלב. אפר שהסיקו ביום טוב - אין מכסין בו ביום טוב, לפי שאינו מן המוכן. היה לו עפר בתוך ביתו להטיח בו גגו, סיד לסוד בו ביתו - אין מכסין בו.

ד. רבי יוסי אומר: כוי אין שוחטין אותו ביום טוב מפני שהוא ספק, ואם שחטו - אין מכסין את דמו, מקל וחמר ממילה. אמר רבי יוסי: ומה מילה שנדאה דוחה שבת, אין ספקה דוחה את יום טוב, כסוי הדם שאין ודאו דוחה שבת - אינו דין שאין ספקה דוחה את יום טוב? אמרו לו: תקיעת שופר שבגבולין תוכיח! שאין ודאה דוחה שבת, אפלו הכי ספקן דוחה את יום טוב, הן יוכיחו לכסוי הדם, שאף על פי שאין ודאו דוחה את השבת - שיהא ספקו דוחה את יום טוב. השיב רבי אליעזר בנו של רבי אלעזר הקפר ברבי תשובה: מה למילה, שכן אינה נוהגת בלילי ימים טובים, תאמר בכסוי שנוהג בלילי יום טוב? אמר רבי אבא: זה אחד מן הדברים שאמר רבי חייא - אין לי עליהם תשובה, והשיב רבי אלעזר הקפר ברבי תשובה.

ה. אמר רבי שמעון בן אלעזר: מודים בית שמאי ובית הלל שמוליכין את הסלם משובך לשובך, לא נחלקו, אלא להחזיר, שבית שמאי אומרים: אין מחזירין, ובית הלל אומרים: אף מחזירין. רבי יהודה אומר, עזריה אומר: מטלטלין את הסלם. במה דברים אמורים? בסלם של שובך, אבל בסלם של עליה - דברי הכל אסור לטלטל, אפלו בעליה. רבי דוסא אומר: מטהו מחלון לחלון. אחרים אומרים משום רבי דוסא: אף מדדין בו.

נשבר צירף - אין פותחין ואין נוצעלין בה ביום-טוב, ואין צריך לומר בשבת.

י. אמר רבי יהודה: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל, על מתנות שמוליכין כשהורמו מערב יום-טוב עם המתנות שהורמו ביום-טוב מהיום. על מה נחלקו? להוליקם בפני עצמן, שבית שמאי אומרים: אין מוליכין, ובית הלל אומרים: מוליכין. וכך היו בית שמאי דנין: חלה ומתנות מתנה לכהן, ותרומה מתנה לכהן, כשם שאין מוליכין את התרומה - כך אין מוליכין את המתנות. אמרו להם בית הלל: לא! אם אמרתם בתרומה שאינו זכאי בהרמטה, תאמרו במתנות שזכאי בהרמתן? אמר רבי יוסי: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המתנות שמוליכין, לא נחלקו אלא על התרומה, שבית שמאי אומרים: אין מוליכין, ובית הלל אומרים: מוליכין. וכך היו בית הלל דנין: חלה ומתנות מתנה לכהן, והתרומה מתנה לכהן, כשם שמוליכין את המתנות - כך מוליכין את התרומה, אמרו להם בית שמאי: לא! אם אמרתם במתנות שזכאי אני בהרמתן, תאמרו בתרומה שאינו זכאי בהרמתה? אחרים אומרים: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על התרומה שאין מוליכין, לא נחלקו אלא על המתנות, שבית שמאי אומרים: אין מוליכין, ובית הלל אומרים: מוליכין.

יא. הלש עסה ביום-טוב, בין טמאה בין טהורה - מתר לטלטלה, ומתיר להפריש ממנה חלה. לשה מערב יום-טוב, ושכח ולא הפריש ממנה חלה - אסור לטלטלה, ואסור להפריש ממנה חלה.

יב. אמר רבי מאיר: מודים בית שמאי ובית הלל, שהתבלין נדוכין במדוך של עץ ומלח עמהן, על מה נחלקו? על המלח בפני עצמו, שבית שמאי אומרים: בפך ובצעף פורר לצלי, ובית הלל אומרים: לכל דבר. והפלפלין - הרי הן כתבלין. בית

שמאי אומרים: מוליכין תבלין ומדוך אצל מדוכה, ולא מדוכה אצלן. ובית הלל אומרים: מוליכין זה אצל זה, וזה אצל זה, ואין חוששין.

יג. בית שמאי אומרים: מוליכין סכין וטבח אצל בהמה, ולא בהמה אצלן. ובית הלל אומרים: מוליכין זה אצל זה, וזה אצל זה ואין חוששין. אין עושין טיסני, ואין כותשין במכתשת ביום-טוב, ואין כותשין את המלח במדוך של עץ, אבל מרסק הוא ביד של סכין, ובצעף הפורר, ואין חושש. אין מרסקין דבלה וגרונרות וחרובין לפני הזקנים בשבת, אבל מרסק הוא ביד של סכין ובצעף הפורר ואינו חושש. המולל מלילות מערב שבת - מנפח מיד ליד ואוכל, אבל לא בקנן ובתמחוי. המולל מלילות מערב יום-טוב - למחר מנפח על יד על יד ואוכל, אפילו בקנן, אפילו בתמחוי, אבל לא בטבלא ולא בנפה ולא בפברה כדרך שעושה בחול. המולל מלילות בשבת - מנפח על יד על יד ואוכל, אבל לא בקנן ולא בתמחוי.

יד. הבורר קטנית ביום-טוב. רבי יהודה אומר: בית שמאי אומרים: אם היו צורות מרבין על האוכלין - בורר את האוכלין, ומניח את הפסלת. ובית הלל אומרים: בורר איזה מהן שירצה. אמר רבי מאיר: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל, שהתבלין נדוכין כדרך ומלח עמהם במדוך של עץ, לא נחלקו אלא לדוכן בפני עצמן, שבית שמאי אומרים: מלח בפך ובצעף הפורר לצלי אבל לא לקדרה. ובית הלל אומרים: לכל דבר. והפלפלין - הרי הן כתבלין. אמר רבי אלעזר ברבי צדוק: של בית רבן גמליאל היו מביאין דלי מלא עדשים, והיו

4 הינו שכותש את ההפטה עד שנתלקת לארבעה, ולפי שבתישה זו היא טרח גדול - אין עושים אותה ביום-טוב אפילו במכתשת קטנה.

לשבת, ורשאים לעשות לו שתוף למבוי. הרי ששכח ולא ערב, אחרים שערכו מתירים לעשות לו, הוא עצמו ששכח ולא ערב - מתיר למלאות לו חבית של מים, ולהדליק לו את הנר.

ג. אמר רבי שמעון בן אלעזר: מודים בית שמאי ובית הלל על שני תבשילין שצריך, על מה נחלקו? על הדג וביצה שעליו, שבית שמאי אומרים: תבשיל אחד. ובית הלל אומרים: שני תבשילין. ומודים, שאם בשל שני מינין בקדרה, או שפרפר ביצה על גבי הדג, או שרסק קפלוטות תחת הדג - שהן שני תבשילין. אין אופין מיום-טוב למוצאי יום-טוב, אבל ממלאה אשה כל הקדרה בשר, אפלו לא תאכל ממנה אלא דבר מעט, וממלא לו מחם מים, אפלו לא שתה הימנו אלא כוס אחד. אבל האופה - אינו אופה אלא כדי צרכו. רבי שמעון בן אלעזר אומר: ממלאה אשה כל התנור פת, מפני שהפת נאפה נפה בזמן שהתנור מלא.

ד. אין עושין, לא לאכילת כותי, ולא לאכילת כלבים ביום-טוב. מעשה בשמעון התימני, שלא בא בלילי יום-טוב לבית המדרש. בשחרית מצאו רבי יהודה בן בבא. אמר לו: מפני מה לא באתה אמש לבית המדרש? אמר לו מצוה אחת ארע לי ועשיתי, בלשות של נכרים נכנסה לעיר, והיינו מתיראין שמא יצריבו את בני העיר, עשינו להם עגל, והאכלנום, והשקיננום, ופטרנום לשלום. אמר לו: תמהני עליך אם לא יצא שכרך בהפסדך, שהרי אמרה תורה: "לכם" - ו'לא לכלבים'.

ה. אמר רבי שמעון בן גמליאל: מודים היו בית שמאי ובית הלל, שאין כהן טובל לתרומו ביום. אבל מטבילין מגב לגב ומחבורה לחבורה ביום-טוב. כיצד מגב לגב? הרוצה לעשות גתו על גב בדרו, ובדרו

נצופין עליו מים, ונמצא אכל מלמטה ופסלת מלמעלה. ורבי יהודה מתיר בשחר ואוסר בלבן, מפני שצריך ביצת הגיר. רבי יוסי אוסר בשחר, מפני שצריך לצחצחו.

טו. רבי יוסי אומר: מוליכין מנעל שחור ולא מנעל לבן, מפני שצריך אומן. רבי שמעון אומר: משלחין חטין, מפני שהן מאכל עסיסיות. פול, מפני שהן מאכל לדיות. שעורין, מפני שהן ראויין לבהמה. אין עושין טיסני, ואין כותשין במכתשת ביום-טוב, ואין כותשין את המלח במדוך של עץ, אבל מרסק הוא ביד של סכין ובעץ הפרור ואינו חושש. בית שמאי אומרים: אין מוליכין טבח וסכין אצל בהמה, ולא בהמה אצל טבח וסכין. ובית הלל אומרים: מוליכין זה אצל זה. בית שמאי אומרים: אין מוליכין תבלין ומדוך אצל מדוכה, ולא מדוכה אצל תבלין ומדוך. ובית הלל אומרים: מוליכין זה אצל זה ואין חוששין.

מסכת יום-טוב (ביצה) פרק שני

א. יום-טוב שחל להיות בערב שבת, אין מערבין, לא ערובי תחומין ולא ערובי חצרות. רבי אומר: מערבין ערובי חצרות, אבל לא ערובי תחומין, מפני שאתה אוסרו בדבר האסור לו, ואי אתה אוסרו בדבר המתיר לו. מערבין בפת לשבת, ובתבשיל ליום-טוב. תבשיל שאמרו, אפלו עלי, אפלו כבוש, אפלו שלוק ומבשל, אפלו קוליים האיספנין שנתנו עליו חמין מערב יום-טוב, תחלתו וסופו - אין לו שעור.

ב. העושה תבשיל מערב יום-טוב - הרי זה אופה ומבשל עליו לשבת, ומטמין עליו את החמין, ורשאי לאוכלו מבעוד יום, ורשאי לתנו במתנה. אכלו - רשאים בני חצר לעשות תבשיל, ולאפות ולבשל עליו

⁵ גיר - מין קרקע המשחריר (רש"י ביצה טו

⁶ שישללו ויכזו.

ר' בן גמליאל: מטלטלין את המנוחה ביום-טוב, אבל אין זוקפין אותה.

ט. של בית ר' בן גמליאל היו מכבדין בין המטות. אמר ר' אלעזר בן ר' צדוק: פעמים הרבה אכלנו בבית ר' בן גמליאל, ולא ראינו שהן מכבדין בין המטות! אלא סדינין היו פורסין מערב יום-טוב, כשאורחין באין ונכנסין - מסלק את הסדינין, ונמצא הבית מתכבד מאליו.

י. של בית ר' בן גמליאל היו מכניסין את המגמר במגופה. אמר ר' אלעזר בן ר' צדוק: פעמים הרבה אכלנו בבית ר' בן גמליאל, ולא ראינו שהיו מכניסין את המגמר במגופה, אלא ערסקאות של ברזל, היו מביאין ומעשנין אותן מערב יום-טוב, ופוקקין נקביהן, וכשאורחים נכנסין - פותחין את נקביהם, ונמצא הבית מתגמר מאליו. אמרו לו: אם כן, אף בשבת מתר לעשות כן.

יא. איזהו גדי מקלס? כלו צלי, ראשו וכרעיו וקרבו, בשל הימנו כל שהוא, שלק הימנו כל שהוא - אין זה גדי מקלס. עושין גדי מקלס ביום-טוב הראשון, וביום-טוב האחרון של חג. עגל מקלס ביום הראשון של פסח, אבל לא גדי מקלס. אמר ר' יוסי: תודוס איש רומי הנהיג את בני רומי לקח טלאים בלילי פסחים, ולעשותן מקולסין. אמרו לו: אף הוא קרוב להאכיל קדשים בחוץ, מפני שקורין אותן 'פסחים'.

יב. של בית ר' בן גמליאל היו שוחקין את הפלפלין ברחים שלהן. אמר ר' אלעזר בר צדוק: פעם אחת היה אבא מסב לפני ר' בן גמליאל, והביאו לפניו אנגורין ואכסגורין, וצליהן פלפלין שחוקות, ומשך אבא את ידו מהן. אמרו לו: אל תחוש להן, מערב יום-טוב הן שחוקות! איזהו קרוד? אלו קטנים שעושין חבורה. קרצוף - אלו

על גב גתו. כיצד מחבורה לחבורה? רצה שלא לעשות עסתו על גב בדו של חבור - הרי זה מטביל את כליו, אין מטבילין את הכלי על גב מימו לטהרו, ואין משיקין את המים בכלי אכן לטהרן בשבת; דברי רבי. וחקמים אומרים: מטבילין את הכלי על גב מימיו לטהרו, ומשיקין את המים בכלי אכן לטהרן, אבל לא להטבילן.

ו. כלים שננטמו באב הטמאה - אין מטבילין אותו ביום-טוב, ואין צריך לומר בשבת. בולד הטמאה - מטבילין אותו בשבת, ואין צריך לומר ביום-טוב. אבל ממלא הוא כוס דלי, כוס וקיתון, לשתות, וחושב עליהן ומטבילן וטובל בדרכו, מטמאה חמורה, ואין צריך לומר מטמאה קלה.

ז. אין משתטפין בחמין שהוחמו ביום-טוב, ואין צריך לומר בשבת, אבל רוחץ הוא פניו ידיו ורגליו בחמין שהוחמו מערב שבת - בשבת, ואין צריך לומר בחמין שהוחמו מערב יום-טוב - ביום-טוב. ר' בן שמעון בן גמליאל אומר: טרקלין שהסיקה מערב יום-טוב - מטביל בה ביום-טוב. לא הסיקה מערב יום-טוב - לא יטיל בה ביום-טוב. עושין כל צרכי מילה, דברים שאין עושין לה בשבת - עושין לה ביום-טוב. שוחקין לה כמון, וטורפין לה יין ושמן. ר' בן שמעון בן גמליאל אומר: ובלבד שלא יקרע לה סמרטוטין בתחלה. מרגילין ביום-טוב ואין מרגילין בחול, בככור ובפסולי המקדשין.

ח. של בית ר' בן גמליאל לא היו זוקפין את המנוחה ביום-טוב. ומעשה בר' בן גמליאל וזקנים, שהיו מסבין ברומי, ונפלה מנוחה בלילי יום-טוב, ועמד ר' עקיבה וזקפה. אמר ליה ר' בן גמליאל: עקיבה! מה לך, אתה מכניס ראשך בין המחלקת? אמר לו: למדתנו רבנו - "אחרי רבים להטות", אף על פי שאתה אוסר והן מתירין, הלכה כדברי המרביין! ר' יהודה אומר משום

7 מים שלוקים.

וחכמים אומרים: אין משגיחין בכף מאזנים כל עקר. אבל שוקל בידו ומניח. ואם היה טבח אומן, אל ישקל בידו, מפני שידו כמשקל, אבל חותך בכלי ונותן לזה ולזה.

ה. הולך אדם אצל רועה הרגיל אצלו, ואומר לו: 'תן לי גדי אחד או טלה אחד'. אצל טבח הרגיל אצלו, ואומר לו: 'תן לי כף אחת או ירך אחת'. אצל נחתום הרגיל אצלו, ואומר לו: 'תן לי כפר אחד או גלוסקא אחת'. אצל פטם הרגיל אצלו, ואומר לו: 'תן לי תור אחד או גוזל אחד, או תרנגולת אחת'. אצל חנוני הרגיל אצלו, ואומר לו: 'תן לי עשרים ביצים, או חמשים אגוזין, עשרה אפרסקין, חמשה רמונים ואתרוג אחד, ובלבד שלא יזכור לו שם מקח'. רבי שמעון בן אלעזר אומר: ובלבד שלא יזכור לו שם מנין.

ו. לא יתן אדם לפני בניו ולפני בהמתו, לא במדה ולא במשקל, ולא במנין, אבל קודח בסאה או בתרקב, ונותן לפני בהמתו. קודח במניקתו ונותן לפני בניו, ובלבד שלא יתכונן לכה. אמרו עליו על רבי אלעזר בר צדוק, ועל אבא שאול בן בטנית שהיו חנונים בירושלים כל ימי חייהם, והיו ממלאין מדותיהם מערב יום-טוב, ונותנין ללקוחות ביום-טוב. רבי חנניא בן אנטיגנוס אומר: אף בחלו של מועד עושין כן, מפני בטול בית המדרש. וחכמים אומרים: אף בחול עושין כן מפני מצוי המדות. אף הוא כנס שלש מאות גרבי יין מברורי המדות, וחביריו כנסו שלש מאות גרבי שמן ממצי המדות, והביאו לפני הגזברים בירושלים. אמרו להם: אי אתם זקוקין לכה. אמרו להם: אף אנו אין רצוננו בכך! אמרו להן: הואיל והחמרתם על עצמכם ושל רבים הם - עשו מהם צרכי רבים.

ז. אין נוטלין עצים מן הסכה, אפלו ביום-טוב האחרון של חג. אבל אם אמר:

הן גדולים שאין עושין חבורה. רבי שמעון אומר: גורר אדם מטה כסא וספסל וקתדרא אצלו בשבת, ואין צריך לומר ביום-טוב. דלת הנגרות ומחצלת הנגרה, וקנקלא הנגרה - פותחין ונועלין בהם בשבת, ואין צריך לומר ביום-טוב.

מסכת יום-טוב (ביצה) פרק שלישי

א. ביכרין של חיה ועופות ושל דגים - אין צדין מהם ביום-טוב ואין נותנין לפנייהן מזונות. אבל צדין מהן מערב יום-טוב, ונותנין לפנייהם מזונות. רבן שמעון בן גמליאל אומר: לא כל הביכרין שוין. זה הכלל: מחסר צידה - אסור. שאין מחסר צידה - מתר.

ב. שוחטין מן הנגרים ביום-טוב, אבל לא מן המצודות, ולא מן המכמורות. רבי שמעון בן אלעזר אומר: כל שפרסוהו מערב יום-טוב, ובא ומצאו מקלל, בידוע שמעבר יום-טוב נצודו, ומת. בא ומצאן כמות שהוא - הדבר ידוע שביום-טוב נצודו, ואסורין.

ג. אותו ובנו שנפלו לבור. רבי אליעזר אומר: מעלה את הראשון על מנת לשחטו, ושוחטו, והשני - עושה לו פרנסה במקומו, כדי שלא ימות. רבי יהושע אומר: מעלה את הראשון על מנת לשחטו, ואין שוחטו, ומערים ומעלה את השני על מנת לשחוט. רצה לשחט, רצה שלא לשחוט אחד מהן - הרשות בידו.

ד. בכור שנפל לבור. רבי שמעון אומר: אף על פי שמומו נכר מערב יום-טוב, ולא התירו ממחה - אין שוחטין אותו ביום-טוב, לפי שאינו מן המוכן. עושין פרנסה לנחיל של דבורים, בשביל שלא יכרחו. אבל אין צדין אותן בתחלה ביום-טוב, כיצד? אין נמנין על הבהמה בתחלה ביום-טוב. לא יאמר אדם לחבירו: "הריני עמך בסלע, הריני עמך בשנים", אלא אומר לו: "הריני עמך למחצה ולשליש ולרביע".

'לכשארצה אטל' - הרי זה מתר. אין מביאין עצים, לא בחבל, ולא בקפה, ולא במחצלת. אבל מביא במטפחת ובחיקו.

ח. אמר רבי שמעון בן גמליאל: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המכנסין שבקרפף שמביאין, ועל המפזרין שבשדה שאין מביאין. על מה נחלקו? על המפזרין שבקרפף ועל המכנסין שבשדה, שבית שמאי אומרים: לא יביאו, ובית הלל אומרים: יביא. אמר רבי נתן: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על מפזרין שבקרפף ועל מכנסין שבשדה שיביאו, על מה נחלקו? על המפזרין שבשדה, שבית שמאי אומרים: לא יביאו, ובית הלל אומרים: יביאו.

ט. המטה והכסא והספסל וקתדרא ועריסה שנתפרקה. וכן קורה שנשברה, וכן סוואר של קורות שנשבר - אין מסיקין מהן ביום טוב, לפי שאינו מן המוכן. אגוזין ושקדין שאכלן מערב יום טוב - מסיקין בקליפיהן ביום טוב. אגוזין ושקדין עצמן - אין מסיקין בהן ביום טוב, לפי שאינו מן המוכן. מודים חכמים לרבי מאיר, בחותמות שבקרקע, שבשבת מפקפק ומתיר, אבל לא מפקיע ולא חותך. וביום טוב מפקפק ומתיר, מפקיע וחותך. ושכפלים מתיר, בשבת מתיר ואין צריך לומר ביום טוב. קורע אדם את העור שעל פי החבית של יין, ושל מוריס, ובלבד שלא יתכון לעשות זינוק⁸.

י. אין פוחתין לפסין סתומין⁹, ורבן שמעון בן גמליאל מתיר בלפסין חרניות¹⁰. אין

מכבין את הבקעת לחוס עליה, אם בשביל שלא יעשן הבית, או בשביל שלא תקדיח את התבשיל - מתר. לא יתן אדם אבן על גבי בקעת כדי לשובר, אבל מכניסה בחור ושובר, אין עושין פחמין ביום טוב, אפלו לאותו היום. אבל ממתיקין את החרדל בגחלת. אין מנפחים במפוח, אבל נופחים בשפופרת. אין עושין את השפור, ואין מחדדין אותו. אין פוצעין את הקנה לצלות בו מליח, אבל פוצעין את האגוז במטפחת, ואינו חושש שמא יקרע.

יא. התנור והכירים החדשים - הרי הן ככל הכלים ומטלטלין אותן. אבל אין סכין אותן שמן, ואין עושין אותן במטלית, ואין מפיגין אותן בצונן כדי לחסמן¹¹, ואם בשביל לאפות בהן - מתר. אין יוצאין בכסא, אחד אנשים ואחד נשים, ולא סומא במקלו, ולא רועה בתרמילו ביום טוב. רבי אליעזר בן רבי ישמעאל אומר: אף אין מנהיגין את הבהמה במקל ביום טוב.

יב. רבי אליעזר אומר: נוטל אדם קיסם משלפניו לחצות בו שניו. וחכמים אומרים: לא יטול אלא מאבוס של בהמה. ושניו, שלא יקטמנו. ואם קטמו לחצוץ בו שניו, ולפתח בו הדלת בשבת, בשוגג - חזיב חטאת. במזיד ביום טוב - לוקה ארבעים; דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים: אחד זה ואחד זה, אינו אלא משום שבות. רבי אליעזר אומר: מגבב מן החצר ומדליק, שכל מה שבחצר מוכן.

ואוכלים מעליהן בשעורן סתומות, ולכן אין דחיקת האגרוף לתוכה הביצת טיט - תקון מנא.

¹¹ להפיג את החם שלהם על ידי מים צוננים, שעל ידי זה הם מתקשים ומתחזקים, שהם מתבנים לתוכו, על ידי הופכו הבא לו מבחוץ ואינו מתפזר, ואסור משום תקון מנא.

⁸ כעין מרוב.

⁹ ביצי טיט שביד היוצר עישיות בתבנית קערה אבל לא נחקק תוכה.

¹⁰ קערות של החקלאים בני הכפרים שאינם מקפידים שתהיינה חקוקות בקערות שלהן.

ובלבד שלא יעשה צבורין צבורין. ורבי שמעון מתיר, שכל שבחצר מוכן.

יג. מולגין את הראש ואת הכרעים, ומהבהבין אותן באור, אבל אין טופלין אותם, לא בחרסית, ולא באדמה, ולא בסיד. ואין מספרין את הראש ואת הכרעים. ואין מספרין את הירק בתספרת שלו, אבל מספרין את הקונדס ואת העכביות. ומסיקין ואופין בפורני¹², ומחמין חמין באנטיכי¹³, ואין מסיקין את הפורני לאפות בו בתחלה.

יד. ששה דברים נאמרו בפתילה, שלשה להחמיר ושלשה להקל. אלו שלשה להחמיר: אין גודלין אותה בתחלה ביום-טוב, ואין מהבהבין אותה באור. ואין חותכין אותה לשנים או לשלשה. להקל - שורין אותה בשמן, וממעכין אותה ביד, וחותכין אותה באור, כפי שתי גרות.

¹² תנורים שלנו הגדולים ופיהם בצד, ולא

היישינן למרחק אם יש לו אוהרים רבים ולא סגי ליה בתנור.

¹³ כלי גדול ונפיש טרחיה.

7	ראשון Sunday	כו 26	תקופה 4:30am עלות השחר _____ 6:07 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:04 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:03 שקיעה _____ 4:44 צה"כ לשיטת ר"ת _____ 5:57 בבלי: בבא קמא סו • ירושלמי: שבת כה • תוספתא: סכה א נ"ך: איוב ל-לא • רמב"ם: אסורי ביאה א
8	שני Monday	כז 27	עלות השחר _____ 6:07 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:45 בבלי: בבא קמא סו • ירושלמי: שבת כו • תוספתא: סכה ב נ"ך: איוב לב-לג • רמב"ם: אסורי ביאה ב
9	שלישי Tuesday	כח 28	עלות השחר _____ 6:07 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:46 בבלי: בבא קמא סח • ירושלמי: שבת כז • תוספתא: סכה ג נ"ך: איוב לד-לה • רמב"ם: אסורי ביאה ג
10	רביעי Wednesday	כט 29	יום כמור קטן עלות השחר _____ 6:07 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:47 בבלי: בבא קמא סט • ירושלמי: שבת כח • תוספתא: סכה ד נ"ך: איוב לו-לז • רמב"ם: אסורי ביאה ד
11	חמישי Thursday	א 1	Rosh Chodesh Shevat עלות השחר _____ 6:06 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:48 בבלי: בבא קמא ע • ירושלמי: שבת כט • תוספתא: יום טוב (ביצה) א נ"ך: איוב לח-לט • רמב"ם: אסורי ביאה ה
12	ששי Friday	ב 2	עלות השחר _____ 6:06 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:49 בבלי: בבא קמא עא • ירושלמי: שבת ל • תוספתא: יום טוב (ביצה) ב נ"ך: איוב מ-מא • רמב"ם: אסורי ביאה ו
13	שב"ק Shabbos	ג 3	וארא עלות השחר _____ 6:06 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:05 שקיעה _____ 4:50 בבלי: בבא קמא עב • ירושלמי: שבת לא • תוספתא: יום טוב (ביצה) ג נ"ך: איוב מב • שיר השירים א • רמב"ם: אסורי ביאה ז

ווער עס האט נישט פאראנטן זיינע עבירות פון די יונגע יארן, דורך דעם
קומען אויף אים דאגות.

(ספר הקדוה אות עזבות סין א')